

Onderzoek verduurzaming

Inzicht in de drempels, drijfveren en hulpvragen van woningeigenaren

Rapportage

29 november 2024

Team Datagedreven sturen | Vakgroep Onderzoek & Statistiek

Gemeente Maastricht

Inhoudsopgave

INLEIDING	3
SAMENVATTING	4-10
1. ONLINE ENQUÊTE	
1.1 Onderzoekspopulatie	12-16
1.2 Draagvlak energietransitie	17-20
1.3 Verduurzamingsmaatregelen	21-29
1.4 Drempels en drijfveren	30-37
1.5 Het Klimaat huis	38-47
1.6 Onderzoeksverantwoording	48-50
2. FOCUSGROEPEN	
2.1 Aanpak	52
2.2 Focusgroep 1	53-60
2.3 Focusgroep 2	61-67
2.4 Focusgroep 3	68-75
2.5 Onderzoeksverantwoording	76
BIJLAGE	
I. Open antwoorden	
II. Opdrachten focusgroepen	

Inleiding

Achtergrond

In 2050 moeten alle gebouwen in Nederland energieneutraal en aardgasvrij zijn volgens het regeerakkoord van kabinet-Rutte III. Maastricht bereidt ook verschillende acties voor om deze doelstelling te bereiken. In 2021 is hiervoor een Transitievisie Warmte (TVW) opgesteld, waarin de mogelijkheden van een warmtetransitie in Maastricht worden verkend en waarin op wijkniveau oplossingsrichtingen staan beschreven (wijkuitvoeringsplannen).

Naast de wijkgerichte aanpak bevat deze verduurzamingsopgave ook een doelgroepgerichte component. Hierbij wordt onderscheid gemaakt naar huiseigenaren, appartement-eigenaren (onderdeel Vereniging van Eigenaren) en particuliere verhuurders.

Voor het actualiseren van de TVW en voor de uitwerking van het doelgroepenbeleid wil het team Wonen & Leefkwaliteit van de gemeente Maastricht weten wat er leeft onder woningeigenaren. Het team Datagedreven Sturen is gevraagd om een onderzoek hiervoor op te zetten en uit te voeren.

Onderzoeksvragen

Het onderzoek richt zich op het beantwoorden van de volgende onderzoeksvragen:

- Hoe kijken woningeigenaren aan tegen verduurzaming?
- Welke plannen of maatregelen hebben zij?
- Welke drempels en drijfveren spelen hierbij een rol?
- Welke ondersteuning wensen zij en hoe kan de gemeente hier een rol in spelen?
- Wat vinden zij van ondersteuningsconcepten die de gemeente eventueel wil gaan aanbieden?
- Kennen zij het Klimaathuis en in hoeverre sluit dit aan bij hun behoeften?
- En in welke mate verschillen de antwoorden op deze vragen tussen gedefinieerde doelgroepen?

Leeswijzer

De antwoorden op de onderzoeksvragen zijn verzameld via een online enquête onder woningeigenaren en focusgroepen rondom het thema woningisolatie. Alle bevindingen zijn samengebracht in dit rapport.

De uitkomsten en onderzoekdetails uit de online enquête zijn terug te lezen in hoofdstuk 1. De opzet en de resultaten van de focusgroepen staan bij elkaar in hoofdstuk 2. Deze rapportage begint met een samenvatting van belangrijkste resultaten.

SAMENVATTING

DEEL 1: 1.300 woningeigenaren over drempels en drijfveren rondom verduurzaming

De gemeente Maastricht werkt momenteel aan de verduurzamingsopgave. Om een beeld te krijgen van wat er leeft onder inwoners op dit gebied, is er een onderzoek uitgevoerd. Deel 1 van het onderzoek betrof een online enquête onder het inwonerspanel. Tussen 23 september en 6 oktober 2024 deelden meer dan 1.300 particuliere woningeigenaren hun plannen en ervaringen rondom verduurzaming. De belangrijkste uitkomsten staan hierna samengevat.

Driekwart heeft verduurzamingsmaatregelen genomen

96% van de woningeigenaren vindt de energietransitie een belangrijk onderwerp. 4 op de 10 woningeigenaren is er ook actief mee bezig (4 jaar geleden was dit 29%). Woningeigenaren in de wijk Zuid-West en eigenaren van een woning van vóór 1945 zijn verhoudingsgewijs het meest actief bezig met de energietransitie (respectievelijk 60% en 54%). Appartement-eigenaren vinden de energietransitie wel belangrijk, maar zijn er niet actief mee bezig (71%).

Driekwart van alle woningeigenaren heeft al actie ondernomen om energieverbruik te verminderen of energie op te wekken: korter douchen, glasisolatie, elektrisch koken en zonnepanelen blijken het meest populair (circa 4 op de 10 woningeigenaren hebben deze maatregelen doorgevoerd). Relatief de meeste maatregelen zijn genomen door eigenaren van oude huizen.

1 op de 5 staat open voor eerste stappen

42% van de woningeigenaren al heeft verduurzaamd en wil dit verder gaan uitbreiden. Een (hybride) warmtepomp en/of zonnepanelen zijn hierbij de meest genoemde vervolgstappen. 21% heeft nog niet verduurzaamd, maar staat daar wel voor open. Deze groep heeft het niet alleen over douchebesparing of elektrisch koken, maar ook over zonnepanelen, glasisolatie en gevel- of spouwmuurisolatie. Woningeigenaren onder de 45 jaar lijken relatief de meeste plannen te hebben en 75-plussers en alleenstaande ouders relatief de minste. 1 op de 8 woningeigenaren wil uiteindelijk helemaal van het gas af (12%).

60% appartement-eigenaren noemt VvE als drempel voor verduurzaming

74% verduurzaamt om geld te besparen (door 40% als belangrijkste reden genoemd). 65% hoopt bij te dragen aan een beter klimaat (voor 34% de belangrijkste drijfveer). De drempels om (nog) niet te verduurzamen blijken divers: *gebrek aan financiële middelen, het veranderende beleid van overheid en energiemaatschappijen, niet weten wat er mogelijk is of waar te beginnen, wachten op vervanging huidige systeem* of *teveel gedoe* worden in dit kader even vaak genoemd. Onder appartement-eigenaren wordt door 60%(!) de VvE als drempel genoemd. Monument-eigenaren worstelen vooral met de vraag wat er in hun situatie mogelijk is.

Diversiteit in prikkels om in actie te komen

52% van de particuliere woningeigenaren heeft verduurzaming momenteel niet op de planning staan. De prikkels om wel tot concrete plannen over te gaan, blijken divers:

- 29% van deze groep blijkt gevoelig voor een financiële prikkel in de vorm van een subsidie en/of financiële regeling.
- 28% wacht tot er betere alternatieven beschikbaar zijn;
- 27% komt in actie bij duidelijker beleid van overheid en energiemaatschappijen;
- 24% wacht op onderhoud of vervanging van het huidige verwarmingssysteem;
- 21% wil eerst een beter beeld van wat er mogelijk is.

De jongste groepen woningeigenaren (<45 jaar) wachten vooral op subsidieregelingen en op duidelijker beleid van overheid en energiemaatschappijen.

Grote onbekendheid met financieringsregelingen

Tegenover de hierboven geconstateerde gevoeligheid voor financiële prikkels staat een grote mate van onbekendheid met bestaande algemene en doelgroep-specifieke financieringsregelingen: 1 op de 4 woningeigenaren kent de voor iedereen bedoelde verduurzamingshypothek, het Warmtefonds voor eigenaar-bewoners is bekend bij 18%. De relatief meest bekende regelingen zijn de Subsidieregeling Verduurzaming Verenigingen van Eigenaars (bij 47%) en de Investeringsubsidie duurzame energie en energiebesparing (30%). 22% van de monument-eigenaren kent tenminste 1 van de 5 voor hen bedoelde regelingen, waarvan de Duurzame monumentenlening het meest bekend is (bij 15%).

Voorkeur voor online informatievoorziening

Een website of een digitale brochure of nieuwsbrief blijken de meest populaire kanalen voor informatie over de mogelijkheden om energieverbruik te verminderen of om zelf duurzame energie op te wekken. Een kwart van de woningeigenaren geeft de voorkeur aan een fysieke brochure, 1 op de 5 ziet het meest in een adviesgesprek thuis of een bewonersbijeenkomst. De voorkeur om zelf verduurzamingsinformatie op te zoeken op een website neemt toe naarmate eigenaren jonger zijn (tot 59% binnen de groep jonger dan 45 jaar). De voorkeur voor bewonersbijeenkomsten neemt juist af naarmate eigenaren jonger zijn (tot 8%).

13% heeft Klimaathuis bezocht

64% van de ondervraagde woningeigenaren heeft wel eens van het Klimaathuis gehoord, 13% zegt dat zij het Klimaathuis wel eens hebben bezocht. Vragen we bezoekers van het Klimaathuis naar hun bezoekredenen, dan blijkt dat de helft op zoek is naar informatie over hoe zij hun woning kunnen verduurzamen (48%) en dat een kwart inspiratie wil opdoen (27%). Maar er zijn ook bezoekers met een bepaalde vraag of specifiek doel:

- 22% wenst informatie over de mogelijke kosten en opbrengsten van verduurzaming;
- 20% is op zoek naar informatie over zonnepanelen;
- 20% wil meer weten over subsidiemogelijkheden;
- 19% zoekt informatie op het gebied van woningisolatie.

Van de bezoekers is 62% positief over hun bezoek (*“voldoende te zien en voldoende kennis aanwezig”*), 9% is ontevreden (*“weinig nieuws opgestoken”*).

Helft niet-bezoekers overweegt wel langs te gaan

Woningeigenaren die nog geen bezoek brachten, kregen een korte beschrijving van het Klimaathuis met de vraag of zij een bezoek zouden overwegen: de helft van de niet-bezoekers geeft aan een bezoek te overwegen (15% zegt zeker langs te gaan), 35% verwacht niet dat zij het Klimaathuis zullen bezoeken. Woningeigenaren jonger dan 45 jaar lijken relatief minder geneigd om een bezoek te brengen (42%).

De groep woningeigenaren die een bezoek overwegen, blijken naast algemene verduurzamingstips (door 58% genoemd) vooral op zoek naar informatie over subsidies (52%). Woningeigenaren die niet van plan zijn om het Klimaathuis te bezoeken, hebben al verduurzaamd (30%) of hebben geen plannen op dit vlak (20%). Anderen zoeken informatie liever op een andere manier (18%) of zeggen al voldoende te weten over verduurzaming (16%).

DEEL 2: Drie doelgroepen over hulp bij woningisolatie

Als aanvulling op de online enquête zijn er 3 focusgroepen georganiseerd rondom het thema woningisolatie (de eerste stap bij verduurzaming):

Groep 1: Particuliere woningeigenaren die hun woning al hebben geïsoleerd (n=11)

Groep 2: Particuliere woningeigenaren die plannen hebben om te isoleren, maar dit nog niet hebben gedaan (n=6)

Groep 3: Appartement-eigenaren die willen isoleren of dit al gedaan hebben (n=5).

Tijdens deze groepsgesprekken werd dieper ingegaan op hun ervaringen, beweegredenen en de uitdagingen die zij ervaren bij het isoleren van hun woning. De belangrijkste bevindingen worden hieronder gepresenteerd.

Behoeftte aan technische begeleiding

Veel huiseigenaren, zowel in individuele woningen als in VvE's, ervaren technische belemmeringen bij het isoleren van hun woningen. Dit varieert van moeilijk te isoleren oude woningen tot monumentale panden met strikte regelgeving. Specifieke uitdagingen zijn spouwloze muren, houten vloeren, beperkte ruimte, vochtproblemen en de noodzaak om rekening te houden met monumentenwetgeving. Er is grote behoefte aan technische begeleiding, vooral bij complexe situaties zoals monumenten of huizen met verouderde infrastructuur. Onafhankelijke energieadviseurs (vanuit de gemeente) die maatwerkadvies kunnen bieden, worden als een mogelijke oplossing gezien. Veel deelnemers bleken niet bekend met de energiecoaches van de gemeente Maastricht.

Vraag naar financiële ondersteuning

De kosten van isolatie en verduurzaming zijn een belangrijke barrière, vooral voor oudere bewoners, inwoners die weinig te besteden hebben of kleinere VvE's. Onzekerheid over subsidies en terugverdientijd van investeringen worden vaak genoemd. Financiering via subsidies of leningen blijkt vaak moeizaam te verlopen, wat de drempel voor veel bewoners verhoogt. Woningeigenaren die (verder) willen verduurzamen, hebben behoefte aan:

- betere financiële regelingen (flexibelere gemeentesubsidies, leningen tegen lage rente en specifieke regelingen voor monumentale panden);
- meer duidelijkheid over de beschikbaarheid en voorwaarden van subsidies;
- wijkgerichte inkoopacties (gezamenlijke inkoopacties om kosten te verlagen);
- begeleiding bij het aanvragen van subsidies en het vinden van geschikte financiering.

VvE's vragen om procesondersteuning

Binnen VvE's ontstaan vaak organisatorische problemen bij het nemen van besluiten over verduurzaming, zoals conflicten tussen eigenaren, tegenstrijdige belangen of problemen met het bereiken van het quorum voor besluiten. Appartement-eigenaren vragen om begeleiding in het besluitvormingsproces en het organiseren van verduurzamingsprojecten.

Gemeente als onafhankelijk adviseur

Er is een grote behoefte aan onafhankelijk advies. Dat geldt niet alleen voor advies op technisch en financieel vlak, maar ook als het gaat om het rendement van verduurzamingsmaatregelen. Woningeigenaren willen geen commerciële belangen in hun advies ontvangen en zien de gemeente als een belangrijke speler in het bieden van ondersteuning. Zij kunnen onafhankelijke energieadviseurs of energiecoaches aanbieden, zonder commerciële belangen, die huiseigenaren en VvE's helpen bij het maken van weloverwogen keuzes.

Hierbij wordt benadrukt dat de gemeente meer proactief en duidelijker moet communiceren (over beschikbare ondersteuning, subsidies en praktische informatie over vergunningen en wetgeving) en bureaucratische obstakels moet verminderen (vereenvoudigde regelgeving en vergunningstrajecten).

Plan voor begeleiding-op-maat sluit aan bij de behoefte

Na het delen van hun plannen en ervaringen rondom woningisolatie en de uitdagingen die daarbij komen kijken, zijn de deelnemers aan de focusgroepen gevraagd om een aantal ondersteuningsplannen van de gemeente te beoordelen. Gelet op de hiervoor beschreven hulpvraag is het geen verrassing dat er binnen alle drie de groepen een duidelijke voorkeur was voor de plannen om begeleid of geheel ontzorgd te worden door een onafhankelijk energieadviseur (gratis advies op maat en hulp bij het aanvragen van offertes, het vinden van aannemers en het regelen van subsidies of financiering).

Veel huiseigenaren zijn enthousiast over begeleiding-op-maat, maar geven aan wel zelf de regie te willen behouden. Het idee van gehele ontzorging roept bij sommigen vraagtekens op over kosten en keuzevrijheid. Onder ouderen en VvE's wordt algehele ontzorging daarentegen als meest waardevolle optie gezien.

Positieve reacties op gezamenlijke inkoop, klimaat huis-op-wielen en VvE-bijeenkomsten

Naast de plannen voor begeleiding-op-maat en gehele-ontzorging waren er nog meer ideeën waar deelnemers overwegend positief op reageerden:

- Gemeentelijke inkoopactie per straat en wijk: Bijna alle huiseigenaren vinden dit een goed plan, mits het wordt toegepast in straten met vergelijkbare woningen. Een kritiekpunt is de toepasbaarheid van het plan. Deze is beperkt in buurten en straten met diverse woningtypes.
- Klimaat huis op wielen: Het merendeel van de deelnemers vindt het een laagdrempelige en toegankelijke manier om mensen te bereiken. Een enkeling vindt dit het idee betuttelend en twijfelden aan de effectiviteit. Een adviseur met kennis van de buurt wordt gezien als meerwaarde om gericht advies te geven.
- VvE-informatiebijeenkomsten: Ook het plan om tijdens een bijeenkomst met Maastrichtse VvE's goede voorbeelden en kennis te delen, wordt positief ontvangen. VvE's hebben behoefte aan goede praktijkvoorbeelden.
- VvE-lening met lage rente: De meningen over dit plan zijn overwegend positief. Veel appartement-eigenaren vinden het een goed idee, maar tegelijkertijd wordt er wel getwijfeld over de complexiteit van een dergelijke regeling.

Voucher-app en VvE-platform minder populair

Niet alle ondersteuningsplannen werden met enthousiasme ontvangen:

- Voucher-app: De reacties op dit plan zijn overwegend negatief. Sommigen vinden het een innovatief idee dat kan bijdragen aan bewustwording over verduurzaming, maar de meesten zagen het als een marketingtruc die weinig praktische waarde biedt en beperkt is in impact.
- Online VvE-platform: Er wordt verdeeld gereageerd op het voorstel voor een online platform voor Maastrichtse VvE's, waar kennis en ervaringen kunnen worden gedeeld. Sommige appartement-eigenaren zien het als een waardevol idee, anderen hebben vraagtekens bij de effectiviteit.

Communicatie moet zorgen voor meer impact

Samenvattend blijkt er brede steun voor woningisolatie. De focusgroepen wijzen op een duidelijke vraag naar technische, financiële en procesondersteuning. Woningeigenaren zien hier een belangrijke rol weggelegd voor de gemeente: onafhankelijk advies bieden, bureaucratie verminderen, financiële regelingen vereenvoudigen en VvE's ondersteunen bij plannen en besluitvorming. Veel van de ondersteuning die de gemeente aanbiedt of wil gaan aanbieden, sluit aan op deze behoefte. Goede communicatie en maatwerk moeten zorgen voor meer impact in het wegnemen van de huidige belemmeringen van woningeigenaren om (verder) te verduurzamen.

A row of modern, multi-story houses with dark brown facades and gabled roofs. Each house has several blue solar panels mounted on its roof. The houses are set back from a road by a green lawn and a row of hedges. A white car is parked on the right side. The sky is blue with some light clouds.

Hoofdstuk 1

1.300 woningeigenaren over drempels en drijfveren

1.1

Onderzoeks- populatie

1.1 Onderzoekspopulatie

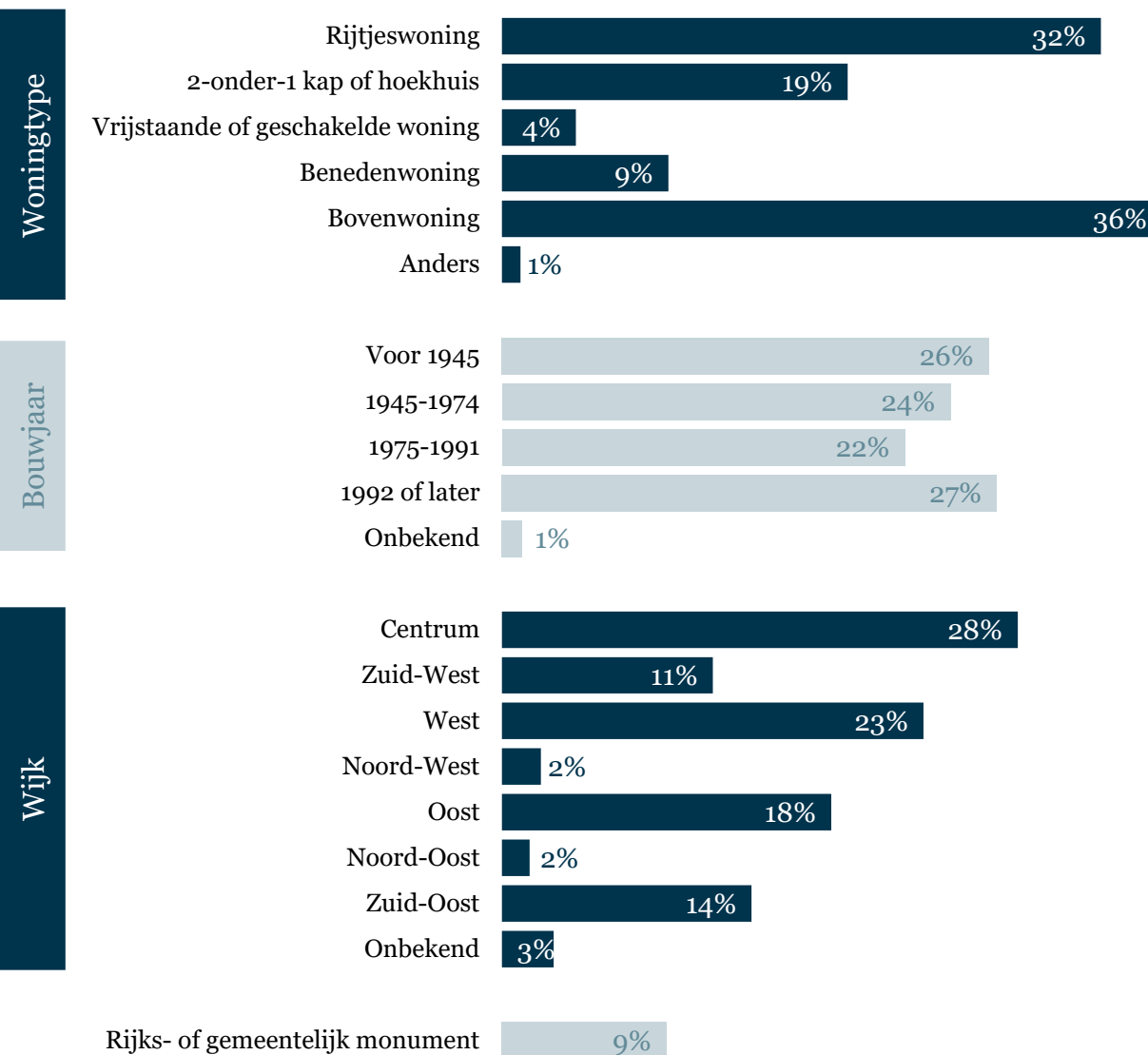
Maastricht telt zo'n 66.000 woningen. Eén derde van deze woningvoorraad is eigendom van woningcorporaties, twee derde deel is particulier bezit*. Van deze laatste groep wil de gemeente weten wat er leeft op het gebied van verduurzaming. Dit hoofdstuk geeft een beeld van de drempels en drijfveren van de particuliere eigenaren van ruim 43.000 woningen.

Het beeld is afkomstig uit een **online enquête** onder het inwonerspanel van de gemeente Maastricht, die door 1.339 woningeigenaren is ingevuld. Vergeleken met de totale particuliere woningvoorraad kent de respons een ondervertegenwoordiging van beneden- en bovenwoningen en van woningen met een bouwjaar voor 1946. Om dit te corrigeren is een weging doorgevoerd (zie paragraaf 1.6). De figuur hiernaast toont het woningprofiel nadat deze weging heeft plaatsgehad:

- 45% van de woningeigenaren woont in een appartement of flat (36% boven- en 9% benedenwoningen);
- 32% woont in een rijtjeswoning;
- Ruim een kwart van de woningen is gebouwd in 1992 of daarna, wat betekent dat isolatie-eisen wettelijk in de bouwbesluiten zijn vastgelegd;
- Bijna drie kwart is voor 1992 gebouwd (26% voor 1945);
- Qua woningvoorraad zijn Centrum en West de grootste wijken in Maastricht;
- 9% van de woningeigenaren woont in een rijks- of een gemeentelijk monument.

* Bron: CBS

Woningkenmerken

1.1 Onderzoekspopulatie

De tabel hiernaast laat voor alle 7 Maastrichtse buitenwijken zien hoe de particuliere woningvoorraad eruit ziet:

- De wijk Centrum bestaat voor 82% uit appartementen en driekwart van alle woningen is voor 1992 gebouwd (62% is van voor 1945);
- 96% van de particuliere woningvoorraad in Zuid-West dateert van voor 1992;
- Ook in de wijken Noord-Oost en Zuid-Oost is 9 van de 10 woningen voor 1992 gebouwd (respectievelijk 92% en 87%). In Noord-Oost staan relatief veel vrijstaande en 2-onder-1-kap-woningen en bestaat de particuliere woningvoorraad voor maar 9% uit appartementen;
- In Noord-West is relatief de meeste nieuwbouw te vinden (44% is in 1992 of later gebouwd).

Kenmerken particuliere woningvoorraad per wijk*

		Centrum	Zuid-West	West	Noord-West	Oost	Noord-Oost	Zuid-Oost
Woningtype	Appartement	82%	32%	36%	27%	37%	9%	26%
	Tussenwoning	15%	31%	40%	45%	38%	32%	43%
	Hoekwoning	2%	14%	15%	18%	15%	17%	19%
	2 onder 1 kap	1%	13%	6%	4%	6%	22%	7%
	Vrijstaand	0%	9%	2%	6%	4%	20%	5%
Bouwjaar	Voor 1945	62%	43%	14%	42%	25%	21%	11%
	1945-1964	3%	23%	16%	3%	20%	18%	8%
	1965-1974	1%	11%	34%	9%	7%	44%	11%
	1975-1991	11%	19%	14%	1%	21%	9%	57%
	1992-2005	18%	3%	15%	31%	20%	7%	10%
	2006 of later	6%	0%	6%	13%	7%	1%	3%

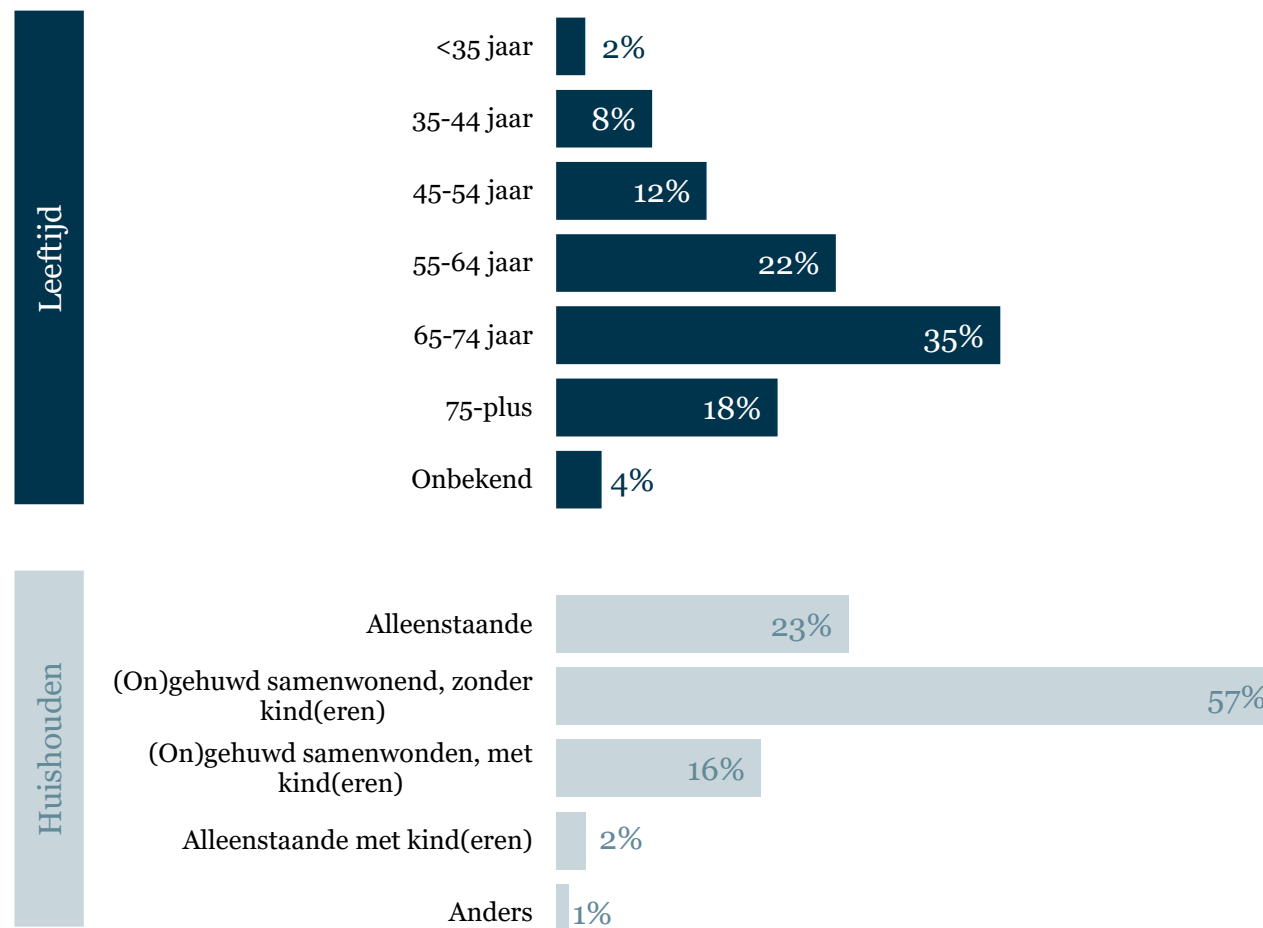
* Bron: Datavoorziening Wijkpaspoort Warmtetransitie - Dataset Woningvoorraad Kadaster

1.1 Onderzoekspopulatie

De figuur hiernaast toont de leeftijd en de samenstelling van de huishoudens van de ondervraagde woningeigenaren*:

- Meer dan de helft is 65-plus (53%);
- 57% van de woningeigenaren woont samen in een huishouden zonder kinderen;
- Bijna een kwart is alleenstaand (23%).

Profielkenmerken

* Exacte cijfers over de leeftijdsverdeling of huishoudsamenstelling van particuliere woningeigenaren zijn helaas niet voorhanden. In de beschikbare CBS-cijfers zijn vaak ook huurders zijn meegenomen. De groep 65+ lijkt oververtegenwoordigd (42% van alle inwoners van 35 jaar en ouder is 65+), maar zeker weten doen we dit niet.

1.1 Onderzoekspopulatie

In hun verduurzamingsaanpak onderscheidt de gemeente Maastricht 3 doelgroepen particuliere woningeigenaren:

1. Huiseigenaren (eigenaar-bewoners van een rijtjeswoning, hoekhuis, 2^o1-kap, geschakelde of vrijstaande woning);
2. Appartement-eigenaren (eigenaar-bewoners van een boven- of een benedenwoning, veelal onderdeel van flat of appartementencomplex met een Vereniging van Eigenaren);
3. Particuliere verhuurders (eigenaren van een huis of appartement, dat zij verhuren).

De figuur hiernaast toont het responsprofiel per doelgroep:

- Meer dan de helft van de ondervraagde huiseigenaren woont in een rijtjeswoning (54%);
- Drie kwart van de appartement-eigenaren woont in een bovenwoning (77%), bijna de helft is na 1992 gebouwd (46%), 59% is 65-plussers en 35% is alleenstaand;
- Van de ondervraagde verhuurders verhuurt meer dan de helft een bovenwoning (57%).

Het verdere verloop van dit hoofdstuk beschrijft de meningen en ervaringen van de in deze paragraaf beschreven onderzoekspopulatie. De cijfers worden gepresenteerd in hele procenten (%). Bij vragen waar meer dan 1 antwoord kon worden gegeven, kan de som boven de 100% uitkomen. Achter *n=* staat het aantal respondenten waarop de uitkomsten zijn gebaseerd. Voor een overzicht van alle uitkomsten verwijzen we naar het Tabellenboek.

Responsprofiel per doelgroep

		Huis-eigenaren	Appartement-eigenaren	Particuliere verhuurders
		<i>n=</i> 1.054	235	50
Woningtype	Rijtjeswoning	54%	1%	20%
	2-onder-1 kap of hoekhuis	31%	1%	14%
	Vrijstaande of geschakelde woning	7%	0%	4%
	Benedenwoning	0%	22%	14%
	Bovenwoning	8%	77%	57%
Bouwjaar	Voor 1945	30%	5%	26%
	1945-1974	27%	20%	28%
	1975-1991	21%	24%	20%
	1992 of later	15%	46%	18%
Leeftijd	<45	12%	7%	6%
	45-54	14%	9%	18%
	55-64	24%	19%	30%
	65-74	36%	35%	28%
	75+	14%	24%	14%
Huishoudtype	Alleenstaande	16%	35%	26%
	Samenwonend, zonder kind(eren)	57%	59%	58%
	Samenwonend, met kind(eren)	24%	4%	12%
	Alleenstaande met kind(eren)	3%	1%	4%

1.2

Draagvlak energietransitie

1.2 Draagvlak energietransitie

Alle woningeigenaren is gevraagd hoeveel belang zij hechten aan de energietransitie: *“De energietransitie is het terug dringen van het gebruik van energie die wordt opgewekt door fossiele brandstoffen zoals olie, gas en steenkool. In plaats daarvan gaan we meer gebruik maken van duurzame energiebronnen, zoals zon, wind en waterkracht. Het doel is om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen en klimaatverandering tegen te gaan”*. De figuur hiernaast laat zien dat:

- 96% van de hiervoor beschreven onderzoekspopulatie de energietransitie een belangrijk onderwerp vindt;
- 60% er echter nog niet actief mee bezig is (56% vindt het wel belangrijk, 4% heeft geen belangstelling voor dit onderwerp);
- 4 op de 10 woningeigenaren er actief mee bezig is (4 jaar geleden was dit 29%*);
- 4% vindt de energietransitie geen belangrijk thema.

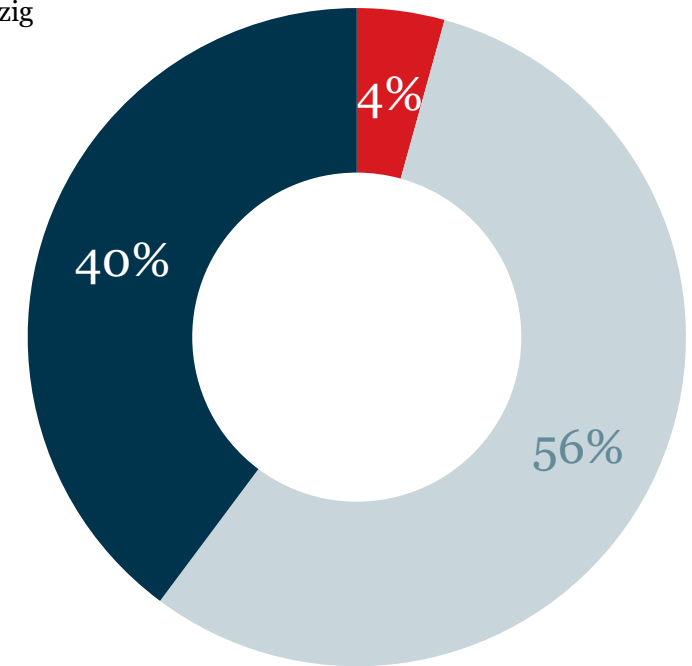
Vragen we deze laatste groep (n=60) waarom zij de energietransitie geen belangrijk onderwerp vinden, dan blijken zij klimaatverandering in twijfel te trekken (43%) of andere onderwerpen belangrijker te vinden (27%).

* Bron: “Maastricht over aardgasvrij - Onderzoek naar draagvlak aardgasvrij wonen” (nov. 2020)

Hoe belangrijk vindt u het onderwerp energietransitie?

n=1.334

- Niet belangrijk, dit onderwerp interesseert mij niet
- Belangrijk, maar ik ben er niet actief mee bezig
- Heel belangrijk, ik ben er actief mee bezig

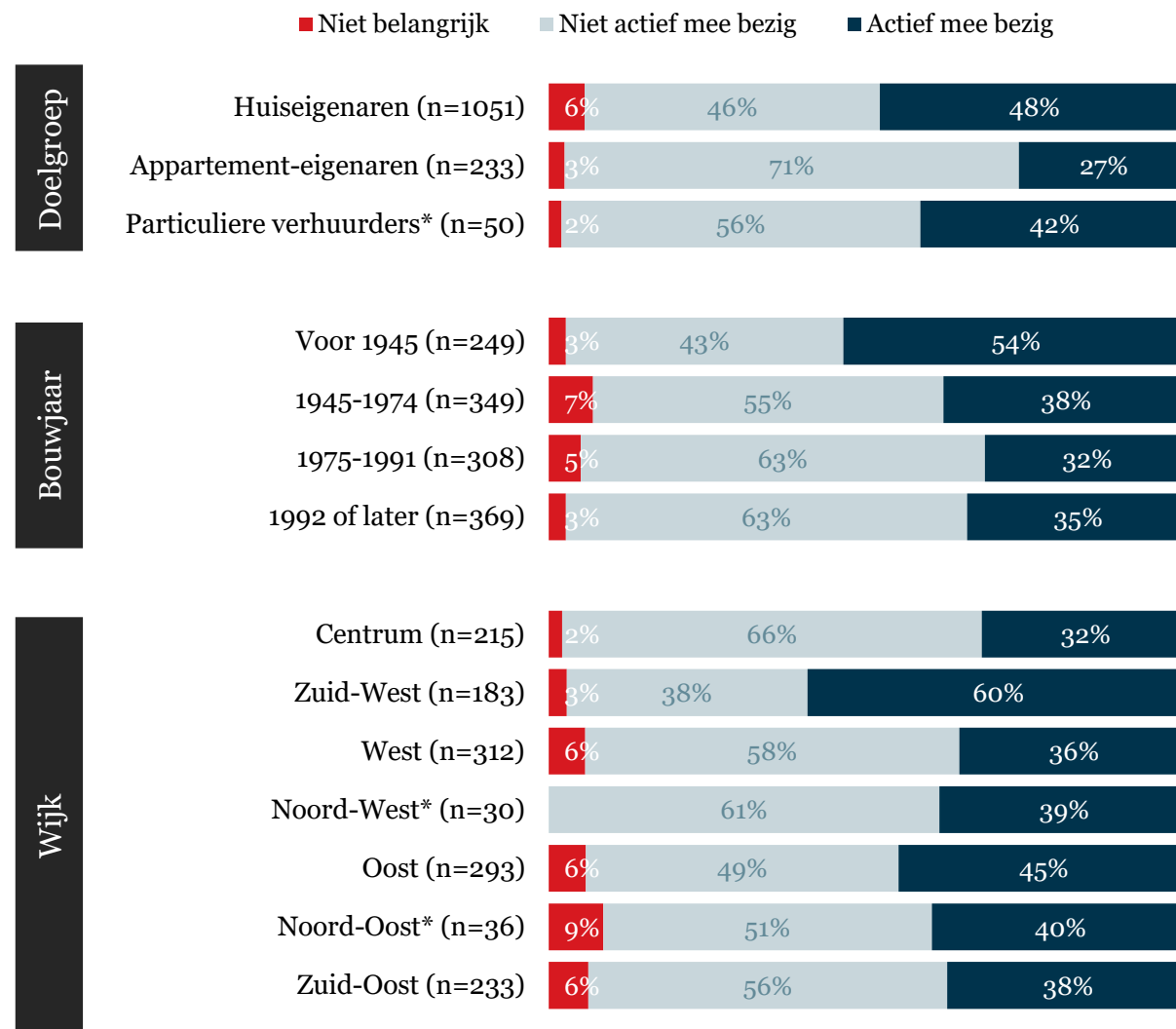

1.2 Draagvlak energietransitie

Hiervoor zagen we dat 96% van de woningeigenaren de energietransitie belangrijk vindt en dat 40% er ook actief mee bezig is. Een analyse naar woonkenmerken wijst uit dat:

- woningeigenaren in Zuid-West verhoudingsgewijs het meest bezig zijn met de energietransitie (60%);
- eigenaren van een woning van vóór 1945 de energietransitie relatief belangrijker vinden (54%) dan van na-oorlogse woningen;
- appartement-eigenaren relatief het minst met dit onderwerp bezig zijn (27%). Het gros van deze groep vindt de energietransitie wel belangrijk, maar is er niet actief mee bezig (71%).

Hoe belangrijk vindt u het onderwerp energietransitie?

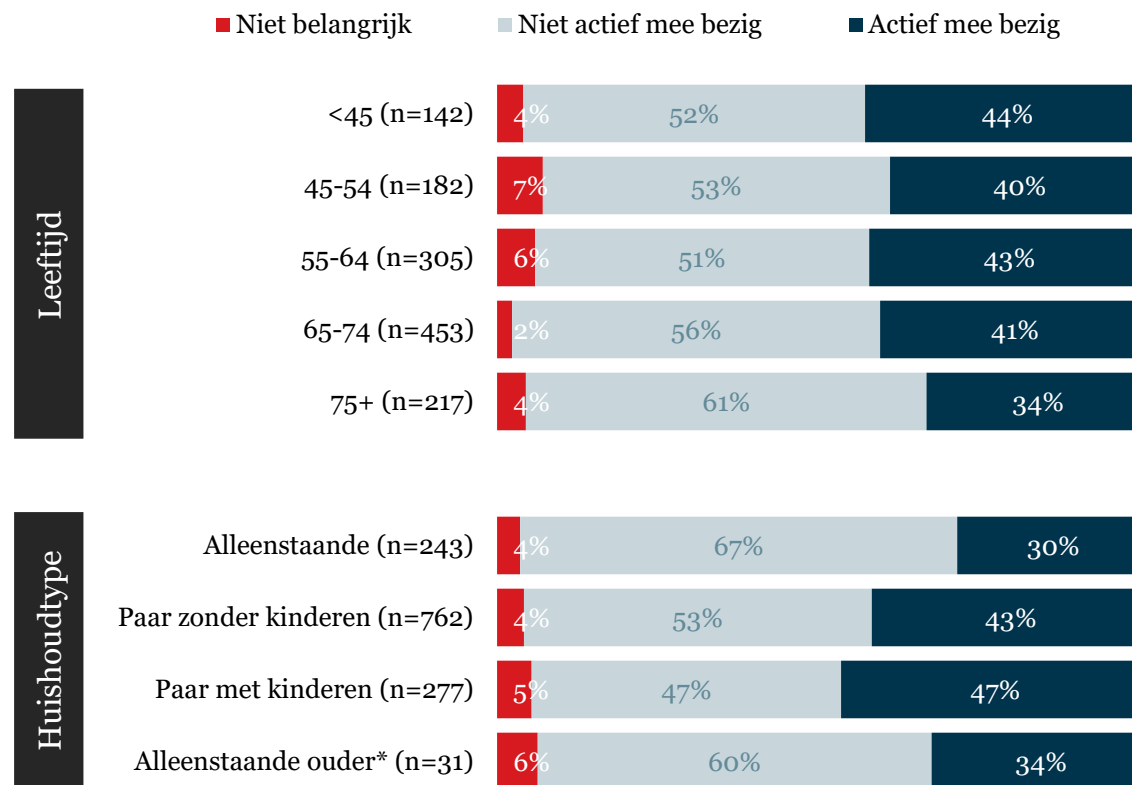

* Te weinig waarnemingen voor betrouwbare uitspraken over deze subgroep

1.2 Draagvlak energietransitie

Een analyse naar persoons- en gezinskenmerken laat zien dat alleenstaanden en 75-plussers relatief minder bezig zijn met de energietransitie.

Hoe belangrijk vindt u het onderwerp energietransitie?

* Te weinig waarnemingen voor betrouwbare uitspraken over deze subgroep

1.3

Verduurzamings maatregelen

1.3 Verduurzamingsmaatregelen

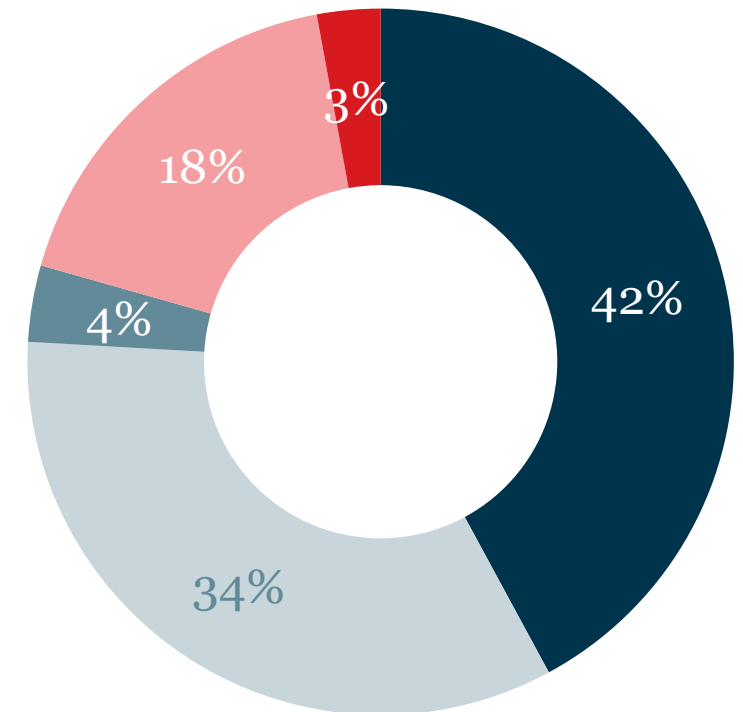
Alle woningeigenaren is gevraagd of zij zelf al actie hebben ondernomen om energieverbruik te verminderen of energie op te wekken:

- driekwart geeft aan dat zij maatregelen hebben genomen (76%);
- 46% (42%+4%) is van plan om (meer) maatregelen te nemen;
- 18% heeft nog geen plannen om te verduurzamen maar staat daar wel voor open;
- de resterende 3% van de woningeigenaren geeft aan niet open te staan voor verduurzaming.

Heeft u maatregelen genomen om uw energieverbruik te verminderen of om zelf duurzame energie op te wekken?

n=1.337

- Ja en ik ben van plan meer te doen
- Ja, maar ik ben niet van plan meer te doen
- Nee, maar wel plannen om op korte termijn iets te doen
- Nee, ik heb ook nog geen plannen, maar sta er wel voor open
- Nee en ik sta er ook niet voor open

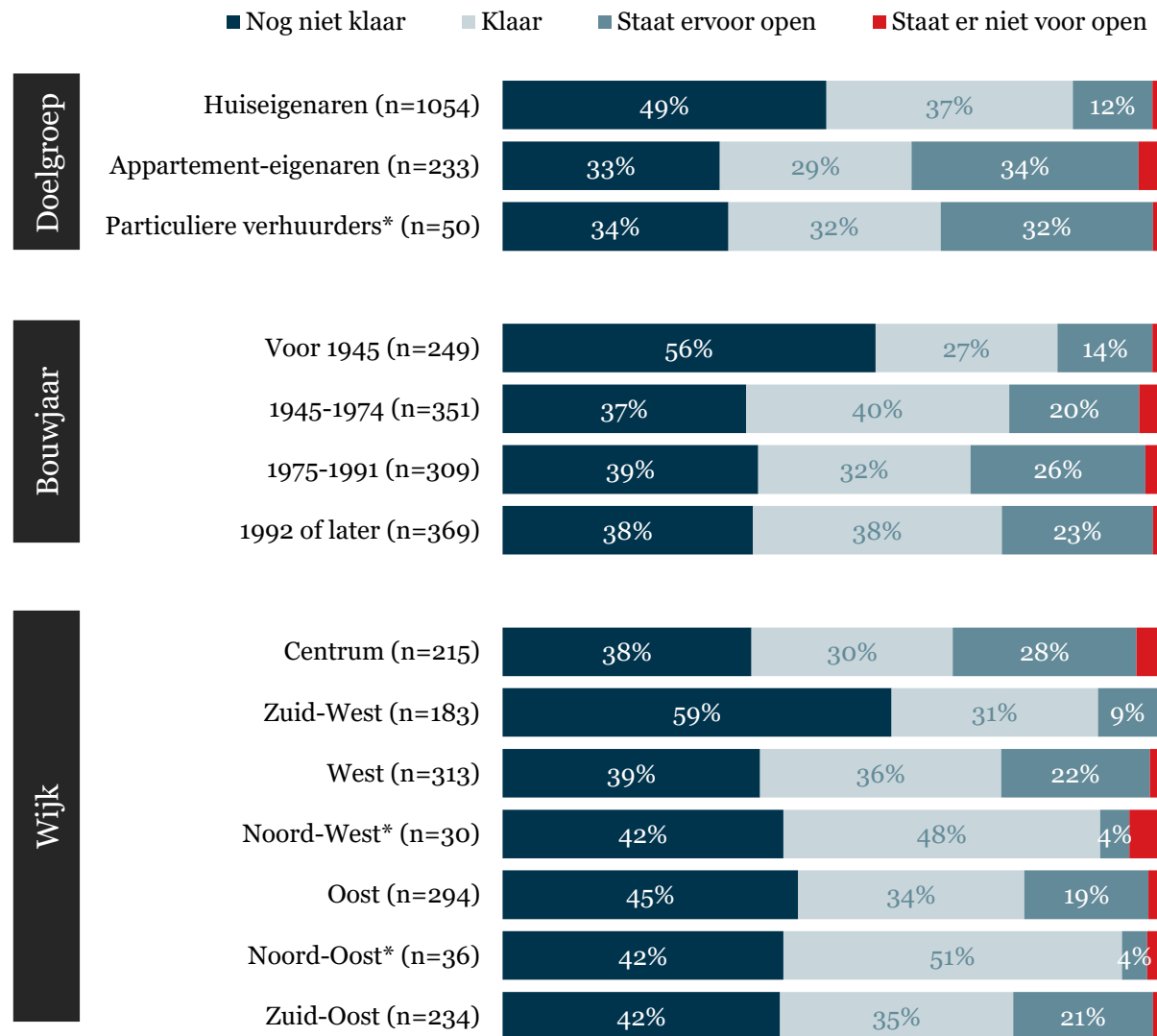

1.3 Verduurzamingsmaatregelen

In de vorige paragraaf constateerden we dat woningeigenaren in Zuid-West en eigenaren van een woning van vóór 1945 de energietransitie relatief het meest belangrijk vinden. De figuur hiernaast laat zien dat zij ook het meest actief zijn op het gebied van verduurzaming:

- 59% van de woningeigenaren in Zuid-West en 56% van de eigenaren van een woning van vóór 1945 heeft verduurzamingsmaatregelen genomen en is van plan om nog meer te doen;
- onder appartement-eigenaren geeft 34% aan geen maatregelen te hebben genomen, maar er wel voor open te staan. Onder verhuurders is dit aandeel bijna even groot.

Heeft u maatregelen genomen om uw energieverbruik te verminderen of om zelf duurzame energie op te wekken?

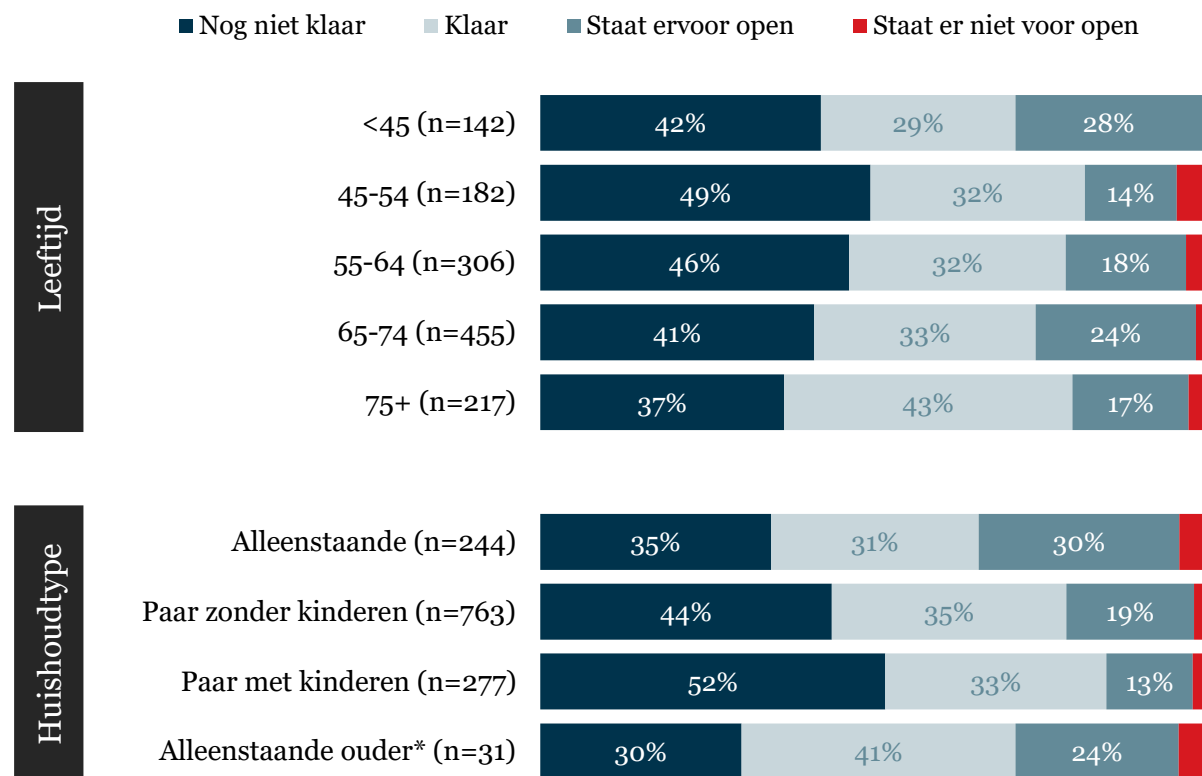
* Te weinig waarnemingen voor betrouwbare uitspraken over deze subgroep

1.3 Verduurzamingsmaatregelen

Hiervoor zagen we ook dat alleenstaanden en 75-plussers relatief minder bezig zijn met de energietransitie. De figuur hiernaast leert dat:

- onder alleenstaanden een relatief grote groep nog geen verduurzamingsmaatregelen nam, maar er wel voor open staat (30%);
- onder 75-plussers een relatief grote groep heeft verduurzaamd en niet van plan is om nog meer te gaan doen (43%).

Heeft u maatregelen genomen om uw energieverbruik te verminderen of om zelf duurzame energie op te wekken?

* Te weinig waarnemingen voor betrouwbare uitspraken over deze subgroep

1.3 Verduurzamingsmaatregelen

De figuur hiernaast laat zien welke maatregelen woningeigenaren hebben genomen om energieverbruik te verminderen of duurzame energie op te wekken:

- korter douchen, glasisolatie, elektrisch koken en zonnepanelen blijken het meest populair (circa 4 op de 10 woningeigenaren hebben deze maatregelen doorgevoerd);
- hierna volgen het vernieuwen van de CV-ketel en dak- of zolderisolatie (door 3 op de 10 uitgevoerd);
- 1 op de 5 woningeigenaren heeft vloer- of bodemisolatie of gevel- of spouwmuurisolatie aangebracht of verbeterd;
- circa 1 op de 10 woningeigenaren is helemaal van het aardgas afgegaan of heeft een (hybride) warmtepomp;
- Een kwart heeft (nog) geen maatregelen genomen;
- 19% noemt andere dan de voorgegeven maatregelen. Hierbij wordt vaak gerefereerd aan gedrag zoals minder stoken/thermostaat lager zetten (45x genoemd). Andere veel genoemde maatregelen zijn airco's voor bijverwarming (25x), Led-verlichting (15x), elektrische boilers (11x), maatregelen buitenshuis zoals sedumdaken (8x), elektrische (vloer)verwarming (7x), thuisbatterijen (7x) en radiatorfolie (6x).

Op de volgende pagina's staan de genomen maatregelen naar woon- en profielkenmerken uitgesplitst.

Welke maatregelen heeft u genomen om energieverbruik te verminderen of duurzame energie op te wekken?

n=1.337

1.3 Verduurzamingsmaatregelen

Onderstaande figuur laat zien dat relatief de meeste maatregelen zijn genomen door eigenaren van oude huizen. Het hoge aandeel voor 1992 gebouwde woningen verklaart mede waarom de wijken Zuid-West en Noord-Oost er hier uit springen (paragraaf 1.1). Dit verband geldt niet voor het centrum, wat waarschijnlijk komt door het grote aandeel appartementen. Hiervoor zagen we al dat appartement-eigenaren minder actief verduurzamen en dat wordt hieronder nog eens onderstreept.

Genomen maatregelen (% van alle woningeigenaren)	Huis-eigenaren	Doelgroep Appartemen-ten	Particulier verhuur*	Voor 1945	Bouwjaar			Centrum	Zuid-West	West	Wijk			
					1945-1974	1975-1991	1992 of later				Noord-West*	Oost	Noord-Oost*	Zuid-Oost
Dubbel/triple glas of glasisolatie	57	25	38	62	51	42	25	34	65	46	68	41	66	41
Elektrisch koken	46	34	34	40	44	37	44	35	51	43	54	45	43	36
Zonnepanelen	57	12	26	48	42	38	32	16	58	39	50	48	63	52
Cv-ketel vernieuwd	42	15	46	41	34	37	16	21	42	32	22	41	50	36
Dak- of zolderisolatie	43	8	34	52	39	19	10	15	58	31	42	34	58	22
Vloer- of bodemisolatie	28	10	18	31	20	19	14	15	34	19	34	19	31	20
Gevel- of spouwmuurisolatie	25	9	18	18	37	11	11	7	28	22	39	20	54	17
Andere maatregelen	12	15	8	12	10	12	18	15	12	13	8	11	12	14
Helemaal van het aardgas af	5	18	2	6	8	5	18	16	4	8	8	7	1	2
Een (hybride) warmtepomp	9	6	4	10	4	6	11	7	9	7	17	8	5	4
Geen maatregelen	14	38	34	16	24	30	25	32	10	25	10	22	7	23
n=	1.054	233	50	249	351	309	369	215	183	313	30	294	36	234

* Te weinig waarnemingen voor betrouwbare uitspraken over deze subgroep

1.3 Verduurzamingsmaatregelen

Onderstaande figuur leert dat gezinnen met kinderen verhoudingsgewijs veel verduurzamingsmaatregelen hebben getroffen. De eerdere constatering dat alleenstaanden relatief minder actief bezig zijn met verduurzamen, zien we ook terug.

Genomen maatregelen (% van alle woningeigenaren)	Leeftijd					Huishoudtype			
	<45	45-54	55-64	65-74	75+	Alleenstaande	Paar zonder kinderen	Paar met kinderen	Alleenstaande ouder*
Dubbel/triple glas of glasisolatie	41	46	47	44	45	31	48	53	31
Elektrisch koken	40	45	39	42	45	29	44	50	32
Zonnepanelen	42	45	43	40	31	22	42	58	29
Cv-ketel vernieuwd	29	36	31	32	35	29	31	38	44
Dak- of zolderisolatie	37	30	30	31	25	20	29	48	26
Vloer- of bodemisolatie	24	23	26	20	15	10	23	30	21
Gevel- of spouwmuurisolatie	18	26	18	19	16	11	19	29	13
Andere maatregelen	8	18	16	11	12	12	14	11	6
Helemaal van het aardgas af	8	10	10	10	8	6	13	4	1
Een (hybride) warmtepomp	8	8	10	6	5	5	8	9	4
Geen maatregelen	29	19	22	26	20	34	21	15	29
n=	142	182	306	455	217	244	763	277	31

* Te weinig waarnemingen voor betrouwbare uitspraken over deze subgroep

1.3 Verduurzamingsmaatregelen

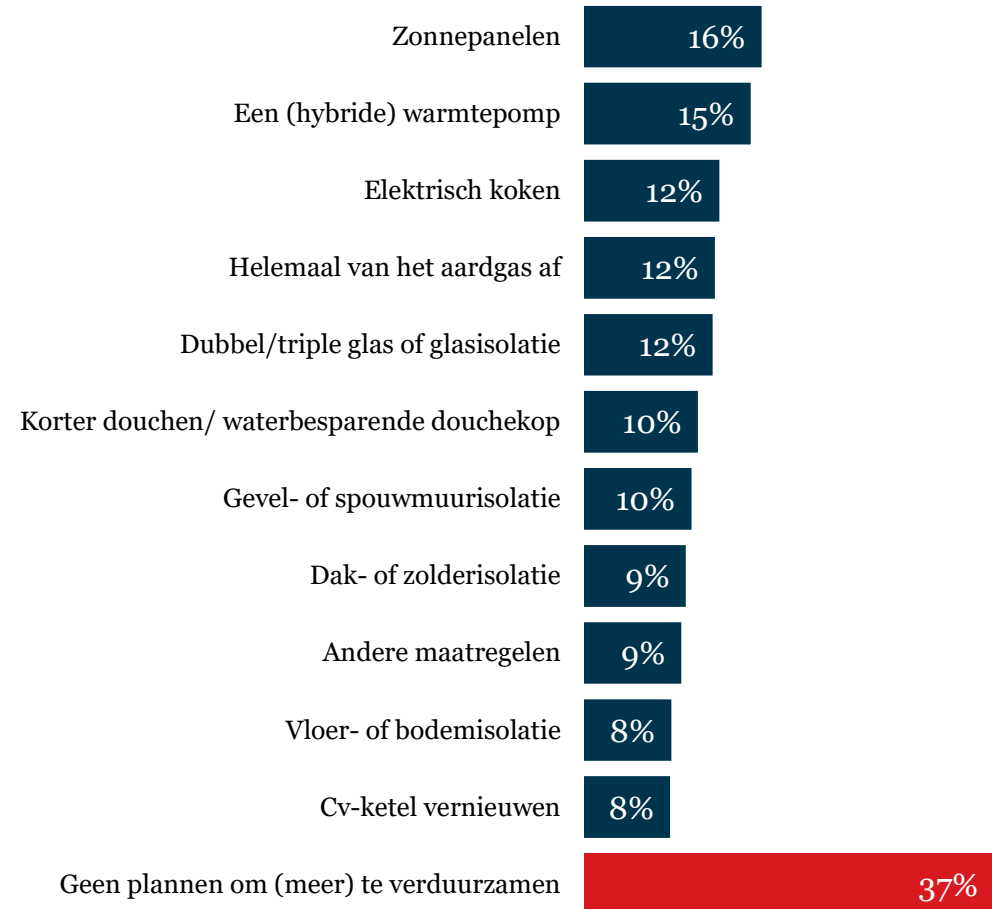
46% van de woningeigenaren heeft plannen om (verder) te verduurzamen, 18% heeft nog geen plannen maar staat daar wel voor open. De figuur hiernaast laat zien dat zonnepanelen en warmtepompen het meest worden overwogen, maar dat er geen maatregelen uitspringen. 1 op de 8 woningeigenaren wil helemaal van het gas af (12%).

9% denkt aan andere dan de voorgegeven maatregelen, waarbij een accu of thuisbatterij het vaakst genoemd wordt (40x).

De analyse naar woon- en profielkenmerken laat op het gebied van verduurzamingsintenties ook weinig verschillen zien. Het enige dat opvalt, is dat woningeigenaren onder de 45 jaar relatief de meeste plannen lijken te hebben en 75-plussers en alleenstaande ouders relatief de minste. Woningtype en bouwjaar lijken minder van invloed.

Welke maatregelen overweegt u of zou u overwegen om energieverbruik te verminderen of duurzame energie op te wekken?

n=1.337

1.3 Verduurzamingsmaatregelen

Op de vorige pagina stonden de verduurzamingsplannen uitgedrukt op alle woningeigenaren, In de figuur hiernaast staan deze plannen uitgesplitst naar vervolgstappen en eerste stappen:

- Binnen de groep die al heeft verduurzaamd en dit wil gaan uitbreiden (42%), zijn een (hybride) warmtepomp en/of zonnepanelen de meest genoemde vervolgstappen. 19% van deze groep wil helemaal van het gas af;
- De groep die nog niet heeft verduurzaamd maar daar wel voor open staat (21%), heeft het vooral over zonnepanelen, douchebesparing en glasisolatie. Maar ook elektrisch koken en gevel- of spouwmuurisolatie worden relatief vaak genoemd. Een kwart van deze groep wil helemaal van het gas af.

In de volgende paragraaf wordt dieper ingegaan op de drijfveren van woningeigenaren om te verduurzamen en op de drempels om dit niet te doen.

Welke maatregelen overweegt u of zou u overwegen om energieverbruik te verminderen of duurzame energie op te wekken?

1.4

Drempels en drijfveren

1.4 Drempels en drijfveren

In de vorige paragraaf zagen we dat 97% van de woningeigenaren open staan voor verduurzaming of daar actief mee bezig zijn (geweest). Als we hen vragen naar hun drijfveren, dan blijkt dat:

- 74% verduurzaamt om geld te besparen (door 40% als belangrijkste reden genoemd);
- 65% hiermee hoopt bij te dragen aan een beter klimaat (voor 34% de belangrijkste drijfveer);
- 29% meer woonplezier wil ervaren (voor 7% belangrijkste reden);
- 28% minder afhankelijk wil zijn van energiebedrijven (voor 8% belangrijkste reden)
- 28% wil dat hun woning door verduurzaming meer waard wordt (voor 4% belangrijkste reden).

De analyse naar woon- en profielkenmerken leert dat geldbesparing en klimaat door alle subgroepen als belangrijkste drijfveren worden gezien. Dat geldt ook voor particuliere verhuurders (n=49). Een derde van deze groep zegt ook te verduurzamen om hun huis beter te kunnen verhuren (voor 14% is dit hun belangrijkste drijfveer).

Wat is voor u de belangrijkste reden om energieverbruik te verminderen of duurzame energie op te wekken? Heeft u nog andere redenen?

n=1.284

1.4 Drempels en drijfveren

18% van de woningeigenaren heeft nog geen plannen om verduurzamen, maar staat daar wel voor open. Hen is gevraagd waarom zij nog geen maatregelen hebben getroffen:

- 39% noemt afhankelijkheid van Vereniging van Eigenaren als drempel om te verduurzamen (voor 28% is dit de belangrijkste reden);
- 20% noemt een gebrek aan financiële middelen (voor 11% de belangrijkste drempel);
- 20% laat zich weerhouden door het veranderende beleid van overheid en energiemaatschappijen (voor 9% de belangrijkste drempel);
- 19% weet niet wat er mogelijk is of waar te beginnen (voor 9% de belangrijkste drempel);
- 19% wacht tot het huidige systeem moet worden vervangen (voor 8% de belangrijkste drempel);
- 19% zegt het veel gedoe te vinden (voor 8% de belangrijkste drempel).

Nadere analyse leert dat:

- de VvE als drempel niet alleen voor appartement-eigenaren geldt (door 60% genoemd). Ook onder particuliere verhuurders is dit de meest genoemde drempel (door 31%), samen met het feit dat zij er zelf niet woonachtig zijn (23%);
- monument-eigenaren vooral worstelen met de vraag wat er in hun situatie mogelijk is (door 48% genoemd).

Wat is de belangrijkste reden waarom u nog geen maatregelen heeft genomen om energieverbruik te verminderen of duurzame energie op te wekken? Heeft u nog andere redenen?

n=169

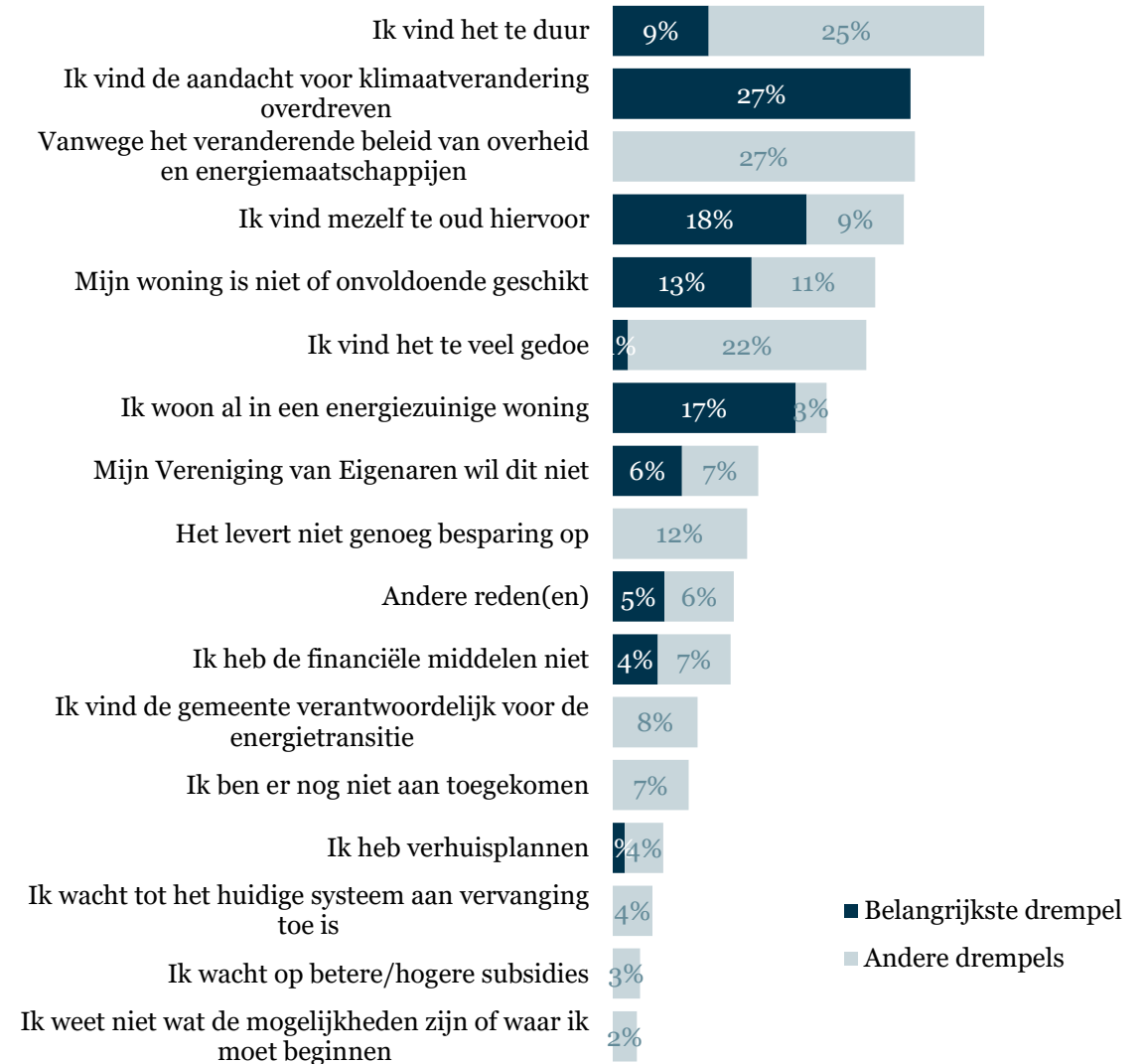
1.4 Drempels en drijfveren

3% van de woningeigenaren staat überhaupt niet open voor verduurzaming. De figuur hiernaast laat zien waarom niet:

- 34% van deze groep vindt het te duur (9% noemt dit als belangrijkste reden);
- 27% vindt de aandacht voor klimaatverandering overdreven (voor alle 27% de belangrijkste reden);
- 27% verduurzaamt niet door het veranderende beleid van overheid en energiemaatschappijen (voor niemand de belangrijkste drempel);
- 26% vindt zichzelf te oud om nog te gaan verduurzamen (voor 18% de belangrijkste reden);
- volgens 24% is hun woning hier niet geschikt voor (voor 13% de belangrijkste reden);
- 23% vindt het veel gedoe (voor 1% de belangrijkste reden);
- 19% woont al in een energiezuinige woning (voor 17% de belangrijkste reden).

Wat is de belangrijkste reden waarom u geen maatregelen heeft genomen en dat ook niet van plan bent? Heeft u nog andere redenen?

n=33

1.4 Drempels en drijfveren

Woningeigenaren die verduurzaming momenteel niet op de planning hebben staan, is gevraagd wanneer zij dit wel (weer) zouden overwegen:

- 28% van deze groep wacht tot er betere alternatieven beschikbaar zijn (13% noemt dit als belangrijkste reden);
- 27% komt in actie bij duidelijker beleid van overheid en energiemaatschappijen (voor 13% de belangrijkste reden);
- 24% wacht op onderhoud of vervanging van het huidige verwarmingssysteem (voor 13% de belangrijkste reden);
- 23% overweegt verduurzaming als er meer subsidie wordt gegeven (voor 8% de belangrijkste reden);
- 21% wil eerst een beter beeld van wat er mogelijk is (voor 8% de belangrijkste reden);
- 15% zegt verduurzaming niet meer te overwegen.

Op de volgende pagina's staan de motivaties om (weer) in actie te komen naar woon- en profielkenmerken uitgesplitst.

Wanneer zou u wel of nog meer maatregelen overwegen om energieverbruik te verminderen of duurzame energie op te wekken?

n=664

1.4 Drempels en drijfveren

Onderstaande uitsplitsing naar woonkenmerken laat zien dat de op de vorige pagina genoemde 'call-to-actions' voor alle subgroepen gelden. Particuliere verhuurders zeggen relatief vaker dat zij in actie komen als zij verduurzaming kunnen combineren met een verbouwing of als er (meer) subsidie wordt gegeven. Appartement-eigenaren blijken vooral benieuwd naar wat er mogelijk is.

Call-to-action (% van woningeigenaren zonder verduurzamingsplannen)	Doelgroep			Bouwjaar				Wijk						
	Huis- eigenaren	Apparte- menten	Particulier verhuur*	Voor 1945	1945- 1974	1975- 1991	1992 of later	Centrum	Zuid- West	West	Noord- West*	Oost	Noord- Oost*	Zuid- Oost
Als er betere alternatieven beschikbaar zijn	34	21	25	34	26	26	28	25	30	30	34	31	38	22
Duidelijker beleid overheid en energiemaatschappijen	35	19	14	26	35	30	22	20	26	33	25	33	35	28
Bij onderhoud/vervanging huidige systeem	25	24	18	27	23	23	23	22	19	26	38	27	14	23
Als er (meer) subsidie wordt gegeven	24	21	32	20	28	30	15	16	19	26	27	26	27	32
Als ik beter beeld heb van wat er mogelijk is	16	28	18	20	21	16	25	22	23	26	9	17	19	18
Als er meer financieringsmogelijkheden zijn	11	16	4	12	21	14	7	7	15	12	28	15	12	18
Als ik mee kan doen met andere buurtbewoners	6	21	7	3	13	13	18	16	3	13	9	18	0	5
Combineren met een verbouwing	15	7	36	22	8	16	5	9	22	4	39	16	5	21
Als ik een financiële meevaller heb	15	8	14	18	15	13	6	7	12	15	20	14	31	13
Bij een verhuizing	12	10	0	12	10	12	10	12	10	11	13	7	24	11
Andere redenen	5	16	18	5	10	15	10	13	8	13	0	8	2	8
Als ik (meer) ondersteuning krijg	7	6	14	14	7	5	4	4	15	8	0	11	2	4
Als ik hierdoor de huurprijs kan verhogen	0	0	7	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0
Bij wisseling van huurders	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
n=	501	135	28	85	193	151	203	116	76	159	15	143	23	114

* Te weinig waarnemingen voor betrouwbare uitspraken over deze subgroep

1.4 Drempels en drijfveren

Ook de uitsplitsing naar profielkenmerken laat zien dat de meest genoemde 'call-to-actions' op alle subgroepen van toepassing zijn. Het meest in het oog springen de jongste groepen woningeigenaren, die vooral in afwachting zijn van subsidieregelingen en duidelijker beleid van overheid en energiemaatschappijen. Op de volgende pagina wordt dieper ingegaan op de bekendheid van subsidie- en financieringsregelingen op het gebied van verduurzaming.

Call-to-action (% van woningeigenaren zonder verduurzamingsplannen)	Leeftijd					Huishoudtype			
	<45	45-54	55-64	65-74	75+	Alleen- staande	Paar zonder kinderen	Paar met kinderen	Alleenstaande ouder*
Als er betere alternatieven beschikbaar zijn	23	29	26	32	24	16	30	39	24
Duidelijker beleid overheid en energiemaatschappijen	39	28	28	26	25	19	29	38	25
Bij onderhoud/vervanging huidige systeem	29	31	23	24	20	23	23	30	26
Als er (meer) subsidie wordt gegeven	49	37	22	19	11	23	20	28	37
Als ik beter beeld heb van wat er mogelijk is	17	18	20	24	22	25	21	13	13
Als er meer financieringsmogelijkheden zijn	27	15	9	14	7	15	10	13	36
Als ik mee kan doen met andere buurtbewoners	11	22	13	9	15	16	11	6	33
Combineren met een verbouwing	24	26	11	10	7	10	10	25	29
Als ik een financiële meevaller heb	19	19	12	12	6	14	9	14	19
Bij een verhuizing	16	11	13	11	5	6	11	15	35
Andere redenen	17	3	5	12	12	13	11	5	0
Als ik (meer) ondersteuning krijg	17	9	7	5	5	11	5	9	10
Als ik hierdoor de huurprijs kan verhogen	0	1	0	0	0	0	0	0	5
Bij wisseling van huurders	1	0	1	0	0	0	1	0	0
n=	62	81	145	234	123	135	380	119	19

* Te weinig waarnemingen voor betrouwbare uitspraken over deze subgroep

1.4 Drempels en drijfveren

Hiervoor zagen we dat 23% van de woningeigenaren die verduurzaming momenteel niet op de planning hebben staan, dit wel gaan overwegen als er meer subsidie wordt gegeven. En dat 13% dit doet als er meer financieringsmogelijkheden zijn (bijv. renteloze lening). Bij elkaar opgeteld blijkt 29% van de eigenaren zonder verduurzamingsplannen gevoelig voor een financiële prikkel in de vorm van een subsidie of financiële regeling. De figuur hiernaast geeft inzicht in de bekendheid van bestaande algemene en doelgroep-specifieke regelingen:

- 1 op de 4 woningeigenaren kent de voor iedereen bedoelde verduurzamingshypothec (25%);
- het Warmtefonds voor eigenaar-bewoners is bekend bij 18%;
- de Investeringsubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE) is bekend bij 30% van de doelgroep;
- de Subsidie Proces Ondersteuning Renovatieprojecten (SPOR) blijkt een stuk minder bekend (bij 7%);
- De relatief meest bekende regeling is de Subsidierегeling Verduurzaming Verenigingen van Eigenaars (SVVE), die bij bijna de helft van de doelgroep bekend is (47%);
- 22% van de monument-eigenaren kent tenminste 1 van de 5 voor hen bedoelde regelingen, waarvan de Duurzame monumentenlening het meest bekend is (bij 15%);
- 10% van de particuliere verhuurders heeft wel eens gehoord van de Subsidierегeling Verduurzaming en Onderhoud Huurwoningen (SVOH).

Er zijn verschillende subsidie- en financieringsregelingen op het gebied van verduurzaming. Welke van de volgende regelingen kent u?

Woningeigenaar (n=1.287)	Verduurzaamhypothec	25%
Eigenaar-bewoner (n=1.238)	Warmtefonds	18%
Eigenaar niet-monument (n=1.204)	Investeringsubsidie duurzame energie en energiebesparing	30%
	Subsidie Proces Ondersteuning Renovatieprojecten	7%
Appartement-eigenaar (n=244)	Subsidierегeling Verduurzaming Verenigingen van Eigenaars	47%
Eigenaar monument (n=86)	Duurzame monumentenlening	15%
	Woonhuissubsidie rijksmonumenten	11%
	Duurzaamheidsadvies monumenten	9%
	Restauratiefondshypothec	6%
	Monumentenhypothec	6%
Particuliere verhuurder (n=49)	Subsidierегeling Verduurzaming en Onderhoud Huurwoningen	10%
	Stimuleringsregeling Aardgasvrije Huurwoningen	4%

1.5

Het

Klimaathuis

1.5 Het Klimaathuis

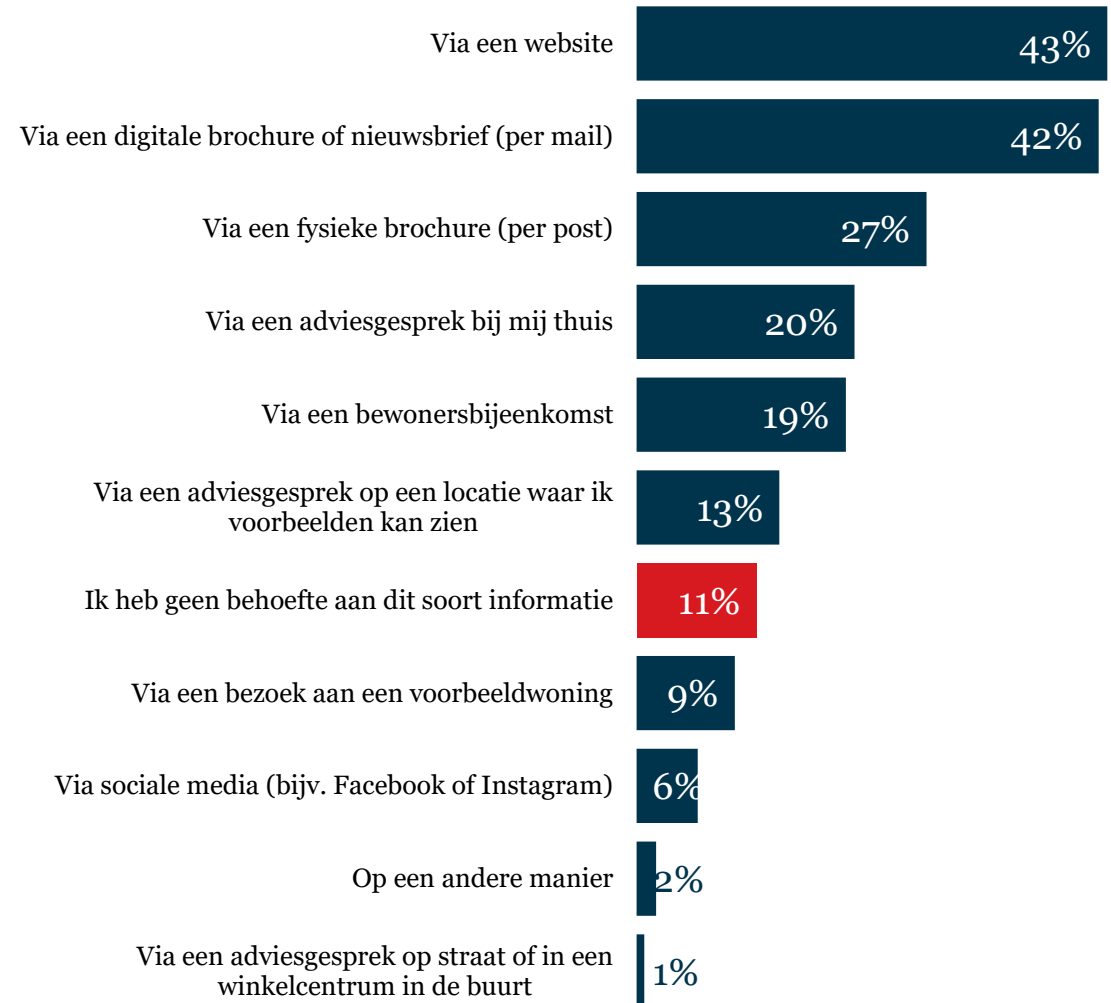
Woningeigenaren die bezig zijn met verduurzaming of daarvoor open staan, is gevraagd op welke wijze zij bij voorkeur informatie willen ontvangen:

- online informatie over verduurzaming blijkt het meest populair (43% prefereert een website, 42% een digitale brochure of nieuwsbrief per mail);
- een kwart geeft de voorkeur aan een fysieke brochure;
- 1 op de 5 woningeigenaren ziet het meest in een adviesgesprek thuis (20%) of een bewonersbijeenkomst (19%);
- 13% prefereert een adviesgesprek op een locatie waar zij voorbeelden kunnen zien van mogelijkheden om energieverbruik te verminderen of om zelf duurzame energie op te wekken.

De voorkeur om zelf verduurzamingsinformatie op te zoeken op een website neemt toe naarmate eigenaren jonger zijn (tot 59% binnen de groep jonger dan 45 jaar). De voorkeur voor bewonersbijeenkomsten neemt juist af naarmate eigenaren jonger zijn (tot 8%). Hoewel binnen 75-plus een kwart wel wat voelt voor informatie via bijeenkomsten, zien we ook bij deze senioren dat online informatie via een website of per mail ook bij senioren nog hoger scoren (resp. 34% en 40%).

Hoe wordt u het liefst geïnformeerd over de mogelijkheden om uw energieverbruik te verminderen of om zelf duurzame energie op te wekken?

n=1.300

1.5 Het Klimaathuis

Het Klimaathuis Maastricht geeft advies over het verduurzamen en energiezuinig(er) maken van woningen. Inwoners kunnen van dinsdag tot en met vrijdag zonder afspraak binnenlopen om verschillende soorten isolatiemateriaal en een warmtepomp te bekijken of voor gratis persoonlijk advies. Alle woningeigenaren is gevraagd in hoeverre zij bekend zijn met het Klimaathuis*:

- 64% van de ondervraagde woningeigenaren geeft aan dat zij wel eens van het Klimaathuis hebben gehoord;
- 42% zegt (ongeveer) te weten wat het Klimaathuis is;
- 18% zegt goed te weten wat het inhoudt.

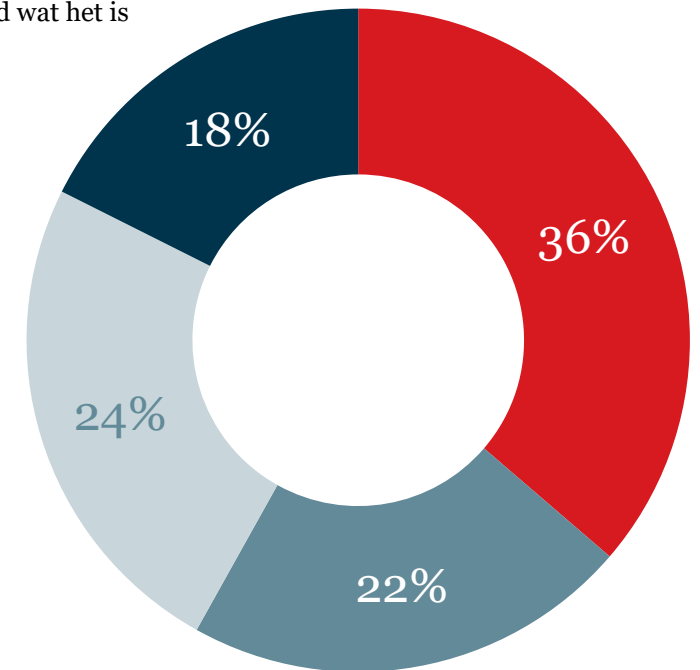
Onder particuliere verhuurders blijkt het Klimaathuis relatief minder bekend (52% heeft ervan gehoord) dan onder huiseigenaren (65%) en appartement-eigenaren (63%). Tussen de verschillende leeftijdsgroepen laat de bekendheid geen significante verschillen zien.

* Het veldwerk van dit onderzoek (23 september tot en met 6 oktober 2024) viel samen met een grootschalige campagne over het Klimaathuis (9 september tot 9 oktober 2024). Het ligt voor de hand te veronderstellen dat de bekendheid van het Klimaathuis ten tijde van deze meting groter is dan voor de campagne het geval was.

Bent u bekend met het Klimaathuis Maastricht?

n=1.334

- Ik heb hier nog nooit over gehoord
- Ik heb erover gehoord, maar weet niet goed wat het is
- Ik weet ongeveer wat het is
- Ik weet goed wat het is

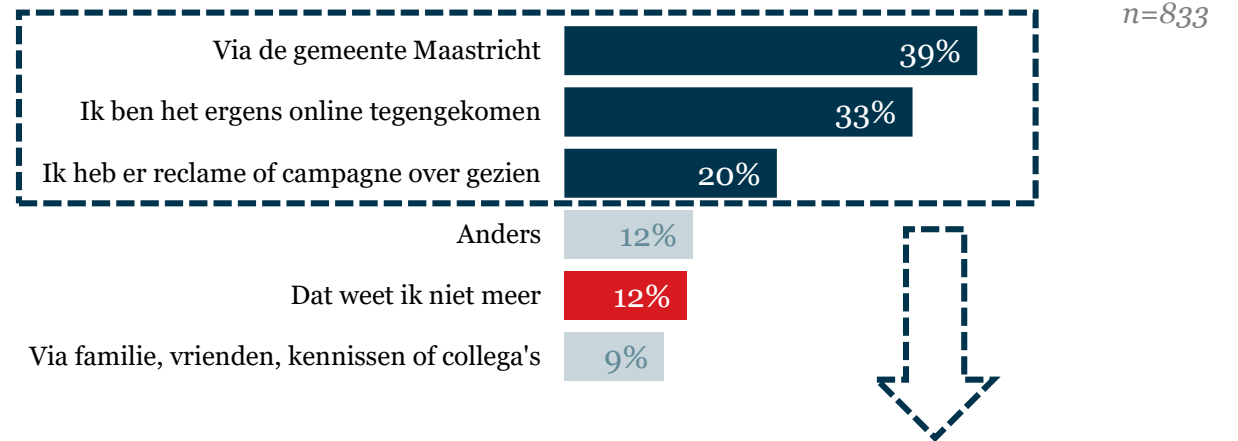
1.5 Het Klimaathuis

Het Klimaathuis blijkt vooral bekend via (de nieuwsbrief van) de gemeente Maastricht:

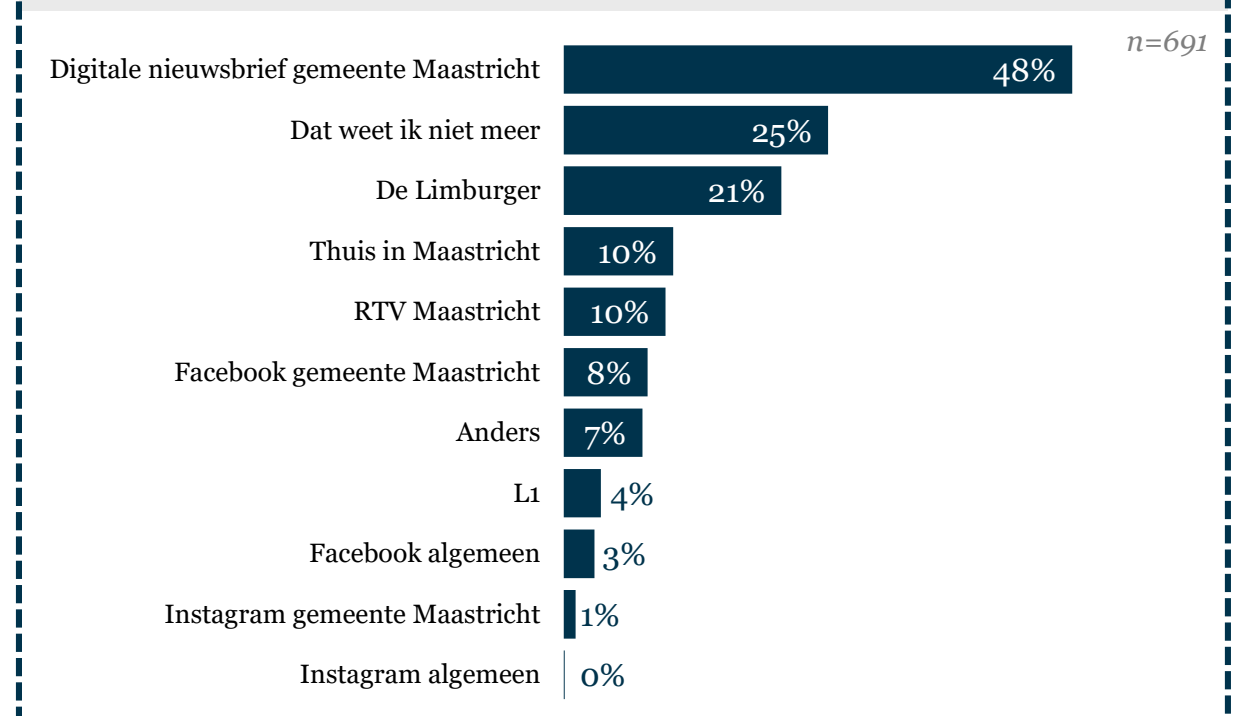
- Van de woningeigenaren die wel eens van het Klimaathuis hebben gehoord, zegt 39% dat zij het via de gemeente Maastricht kennen. Een derde is het online tegengekomen en 20% heeft er een reclame of campagne over gezien*;
- Circa de helft van de hierboven beschreven groep kent het Klimaathuis van de digitale nieuwsbrief van de gemeente Maastricht (48%), 21% kent het via De Limburger.

Het aandeel dat het Klimaathuis via (de nieuwsbrief van) de gemeente Maastricht kent is het grootst onder 65-plussers.

Waar kent u het Klimaathuis Maastricht van?

Op welke kanaal bent u het Klimaathuis Maastricht tegengekomen?

* Het veldwerk van dit onderzoek (23 september tot en met 6 oktober 2024) viel samen met een grootschalige campagne over het Klimaathuis (9 september tot 9 oktober 2024). In deze periode waren er advertenties over het Klimaathuis in de nieuwsbrief en op de sociale media van de gemeente Maastricht, in Dagblad De Limburger en op RTV Maastricht.

1.5 Het Klimaathuis

13% van de ondervraagde woningeigenaren zeggen dat zij het Klimaathuis wel eens bezocht hebben:

- 5% zegt een adviesgesprek te hebben gehad;
- 8% is gaan kijken, maar heeft geen gesprek gehad.

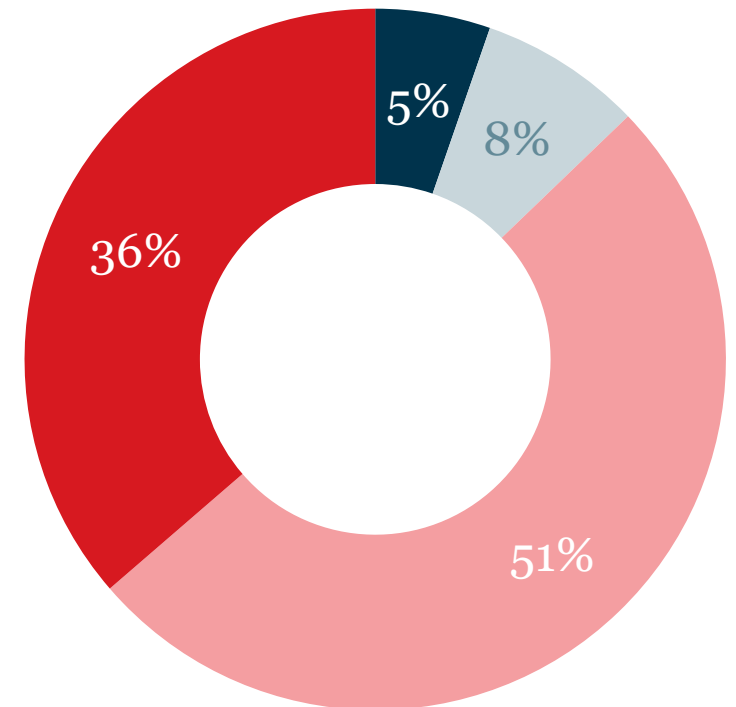
De analyse naar subgroepen laat geen significante verschillen zijn als het gaat om bezoek aan het Klimaathuis.

De volgende pagina laat zien met welke verwachtingen woningeigenaren het klimaathuis hebben bezocht.

Heeft u het Klimaathuis Maastricht weleens bezocht?

n=1.334

- Ja, ik heb een adviesgesprek gehad
- Ja, ik ben gaan kijken maar heb geen adviesgesprek gehad
- Nee, ik heb het nog nooit bezocht
- Nog nooit van Klimaathuis gehoord

1.5 Het Klimaathuis

Vragen we bezoekers van het Klimaathuis naar hun bezoekredenen, dan blijkt dat de helft op zoek is naar informatie over hoe zij hun woning kunnen verduurzamen (48%) en dat een kwart inspiratie wil opdoen (27%). Maar er zijn ook bezoekers met een bepaalde vraag of specifiek doel:

- 22% wenst informatie over de mogelijke kosten en opbrengsten van verduurzaming;
- 20% is op zoek naar informatie over zonnepanelen;
- 20% wil meer weten over subsidiemogelijkheden;
- 19% zoekt informatie op het gebied van woningisolatie.

Een kwart van de bezoekers noemt een andere reden: *“informatie voor VvE’s”, “nieuwsgierigheid”, “zakelijk bezoek”*.

Wat was de reden voor uw bezoek aan het Klimaathuis Maastricht?

n=151

1.5 Het Klimaathuis

De bezoekers is ook gevraagd naar hun tevredenheid over het Klimaathuis:

- 62% is positief over hun bezoek (17% is zeer tevreden);
- 9% is ontevreden (3% zeer ontevreden);
- De resterende 29% is noch tevreden, noch ontevreden.

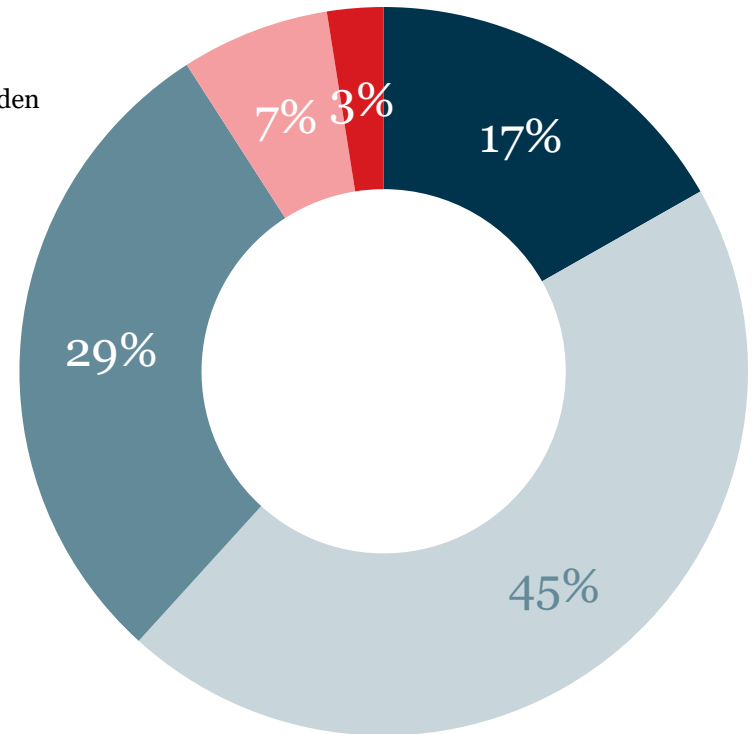
Tevreden bezoekers hebben het vooral over “goed en duidelijk advies” of “voldoende te zien en voldoende kennis aanwezig”.

De minder tevreden bezoekers spreken over “oppervlakkige, te summiere informatie” of “weinig nieuws opgestoken”.

Hoe tevreden bent u over uw bezoek aan het Klimaathuis Maastricht?

n=153

- Zeer tevreden
- Tevreden
- Niet tevreden, niet ontevreden
- Ontevreden
- Zeer ontevreden

1.5 Het Klimaathuis

Woningeigenaren die nog geen bezoek brachten, kregen een korte beschrijving van het Klimaathuis met de vraag of zij een bezoek zouden overwegen:

- de helft van de niet-bezoekers geeft aan een bezoek te overwegen (15% zegt zeker langs te gaan);
- 35% verwacht niet dat zij het Klimaathuis zullen bezoeken;
- 15% kan hier nog geen antwoord op geven.

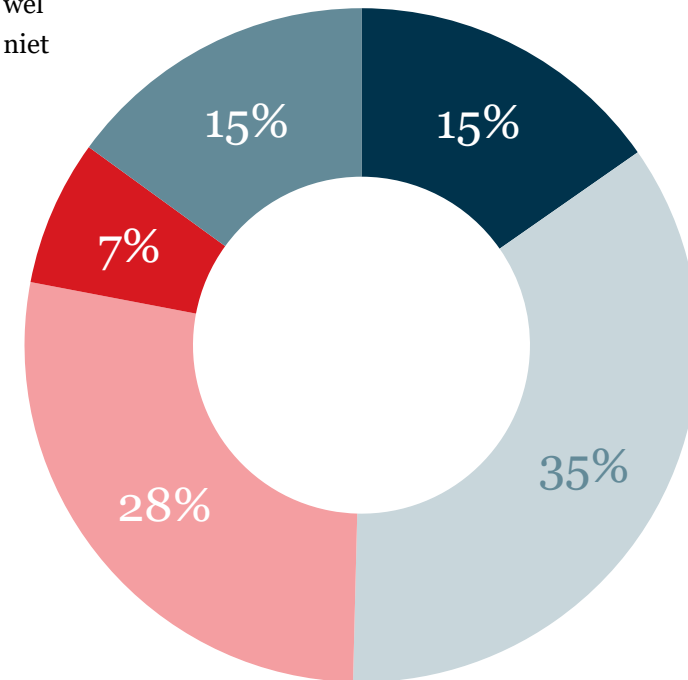
Woningeigenaren jonger dan 45 jaar lijken relatief minder geneigd om een bezoek te brengen (42%), maar verder laat de analyse naar subgroepen geen noemenswaardige verschillen zien.

Het Klimaathuis Maastricht geeft advies over het verduurzamen en energiezuinig(er) maken van woningen. Als inwoner van Maastricht kun je van dinsdag tot en met vrijdag zonder afspraak binnenlopen in het pand aan de Groene Loper. Je kunt er bijvoorbeeld verschillende soorten isolatiemateriaal en een warmtepomp bekijken, folders meenemen en gratis persoonlijk advies voor je woning krijgen. Er is ook een VvE-energiebalie, die bijeenkomsten en cursussen organiseert voor VvE's om hun pand energiezuiniger te maken

Zou u een bezoek aan het Klimaathuis Maastricht overwegen?

n=1.176

- Zeker wel
- Waarschijnlijk wel
- Waarschijnlijk niet
- Zeker niet
- Weet niet

1.5 Het Klimaathuis

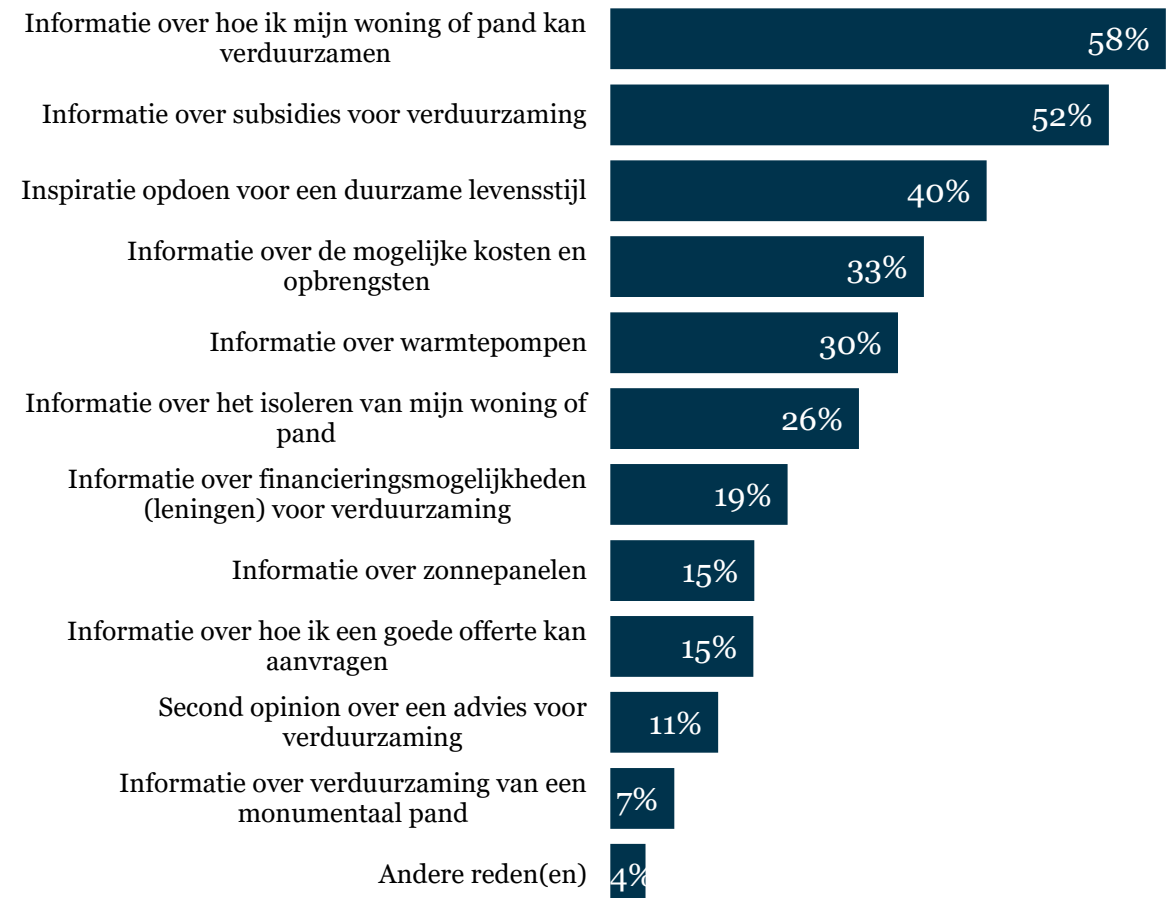
De groep woningeigenaren die een bezoek overwegen, blijken naast algemene verduurzamingstips (door 58% genoemd) vooral op zoek naar informatie over subsidies (52%). Andere relatief veel genoemde verwachtingen zijn:

- inspiratie opdoen (40%);
- mogelijke kosten en opbrengsten (33%);
- warmtepompen (30%);
- woningisolatie (26%).

De op deze pagina beschreven informatiebehoefte blijkt voor alle subgroepen woningeigenaren te gelden.

Waarom zou u een bezoek aan het Klimaathuis Maastricht overwegen?

n=613

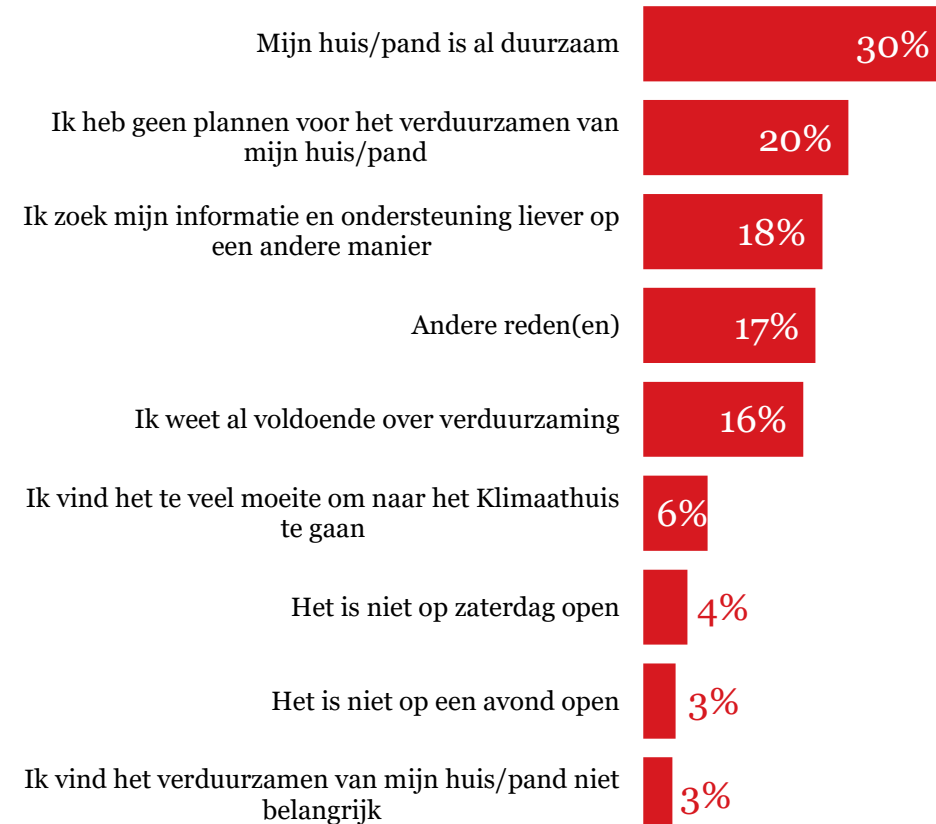
1.5 Het Klimaathuis

Woningeigenaren die niet van plan zijn om het Klimaathuis te bezoeken hebben al verduurzaamd (30%) of hebben geen plannen op dit vlak (20%). Anderen zoeken informatie liever op een andere manier (18%) of zeggen al voldoende te weten over verduurzaming (16%).

17% noemt een andere reden: “dit gaat via de VvE” (12x genoemd), “ik ben te oud”, “geen mogelijkheden om te verduurzamen”.

Waarom zou u het Klimaathuis Maastricht (waarschijnlijk) niet bezoeken?

n=384

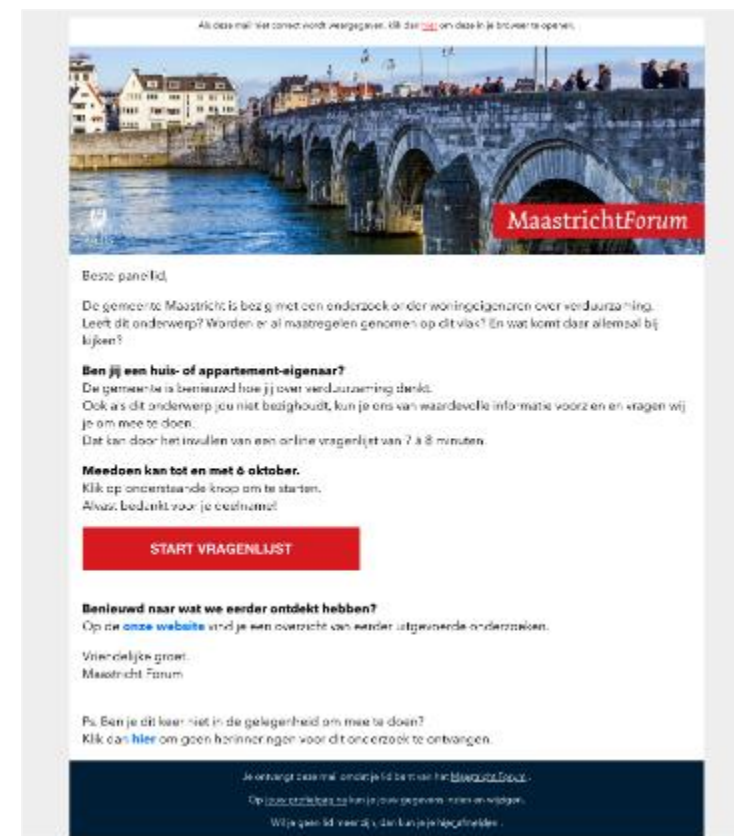
1.6

Onderzoeks- verantwoording

1.6. Onderzoeksverantwoording

Opdrachtgever	Gemeente Maastricht team Wonen & Leefkwaliteit
Onderzoekspopulatie	Particuliere woningeigenaren
Onderwerp	Ervaringen, drempels en drijfveren rondom verduurzaming
Methodiek	Online enquête onder inwonerspanel
Veldwerkperiode	23 september tot en met 6 oktober 2024
Respons	4.816 uitgezette vragenlijsten, waarvan: <ul style="list-style-type: none">- 55 afmeldingen;- 3.260 niet gereageerd;- 162 valt buiten doelgroep (geen woningeigenaar in Maastricht)- 1.339 ingevulde vragenlijsten (=28%)
Gemiddelde invultijd	8 minuten
Weging en representativiteit	De respons (n=1.339) is getoetst op representativiteit. Hierbij is gekeken naar de spreiding op de woonkenmerken eigendom, bouwjaar en wijk (bron: CBS). De tabel op de volgende pagina toont zowel de populatieverdeling als de respons voor en na weging. De tabel laat zien dat de respons na weging op deze woonkenmerken een representatieve afspiegeling vormt van de particuliere woningvoorraad in Maastricht. Omdat exacte cijfers over de leeftjidsverdeling of huishoudsamenstelling van particuliere woningeigenaren niet voorhanden zijn, konden we hier niet op toetsten. De groep 65+ lijkt oververtegenwoordigd, maar zeker weten doen we dit niet.

1.6. Onderzoeksverantwoording

		Populatie*	Ongewogen respons	Gewogen respons
Bouwjaar	Voor 1945	31%	20%	26%
	1945-1974	27%	27%	24%
	1975-1991	22%	24%	22%
	1992 of later	20%	29%	27%
Buitenwijk	Centrum	23%	16%	28%
	Buitenwijk Zuid-West	10%	13%	11%
	Buitenwijk West	23%	24%	23%
	Buitenwijk Noord-West	1%	2%	2%
	Buitenwijk Oost	23%	22%	18%
	Buitenwijk Noord-Oost	3%	3%	2%
	Buitenwijk Zuid-Oost	17%	18%	14%
Woningtype	Vrijstaand	4%	16%	4%
	2 [^] 1 kap of hoekhuis	19%	31%	19%
	Tussenwoning	33%	34%	33%
	Appartement	44%	19%	44%

* Populatie: 43.176 particuliere woningen in Maastricht (bron: CBS)

Hoofdstuk 2

3 doelgroepen over hulp bij woningisolatie

2.1 Aanpak

Naast de online enquête, waarin we onderzochten hoe belangrijk verduurzaming wordt gevonden en welke maatregelen inwoners al hebben genomen, bestond het onderzoek ook uit een kwalitatief deel. Dit tweede deel richtte zich specifiek op het thema isoleren, de eerste en belangrijkste stap bij verduurzaming.

Hiervoor zijn op drie avonden in oktober en november 2024 groepsgesprekken in het Klimaathuis georganiseerd met verschillende doelgroepen. De doelgroepen bestonden uit:

1. Particuliere woningeigenaren die hun woning al hebben geïsoleerd;
2. Particuliere woningeigenaren die plannen hebben om te isoleren, maar dit nog niet hebben gedaan;
3. Woningeigenaren die deel uitmaken van een Vereniging van Eigenaren (VvE).

In totaal namen 22 deelnemers deel aan de gesprekken: 11 in groep 1, 6 in groep 2, en 5 in groep 3.

Tijdens deze groepsgesprekken werd dieper ingegaan op hun ervaringen, beweegredenen en de uitdagingen die zij ervaren bij het isoleren van hun woning. In dit hoofdstuk worden de inzichten uit deze gesprekken gepresenteerd en geanalyseerd.

2.2

Focusgroep 1:
Huiseigenaren die hun woning
al hebben geïsoleerd

Onderdeel 1: Ervaringen delen

Na een kort introductierondje is de groep huiseigenaren gevraagd wat heb zij hebben gedaan om hun woning beter te isoleren en hoe zij dit hebben aangepakt.

Genomen maatregelen en benadering:

Populaire maatregelen onder de aanwezigen zijn het vervangen van kozijnen, dubbel glas, balansventilatie, vloerisolatie en zonnepanelen. Sommigen hebben alles zelf gedaan, terwijl anderen vakmensen inschakelden of adviseurs raadpleegden. Veel keuzes zijn gebaseerd op uitgebreid online onderzoek via platforms zoals Tweakers.net en Warmtepompweetjes.nl, aangevuld met praktische ervaring.

Financiering:

Een deel van de deelnemers betaalde verduurzamingsmaatregelen volledig met spaargeld, anderen maakten gebruik van leningen, zoals hypothecaire financiering of subsidies.

Uitdagingen:

- Technische obstakels: Deelnemers geven aan dat oudere woningen vaak moeilijk te isoleren zijn, vooral door technische beperkingen (spouwloze muren, houten vloeren of beperkte ruimte). Soms veroorzaakt isolatie ook bijkomende problemen, zoals vocht of ongedierte.
- Financiële drempels: De kosten van isolatie en verduurzaming worden als hoog ervaren (vooral oudere bewoners twijfelen over terugverdientijd). Vervolgstappen als het vervangen van deuren of het installeren van een warmtepomp worden door de hoge kosten vaak uitgesteld.

Onderdeel 1: Ervaringen delen

Uitdagingen (vervolg):

- Onzekerheid: Er is behoefte aan duidelijker advies over welke maatregelen het meeste rendement opleveren.
- Ondersteuning (lokale) overheid: Er is frustratie over de inconsistente en veranderende beleidsmaatregelen, zoals wijzigingen in de salderingsregeling voor zonnepanelen. Lokale initiatieven zoals gezamenlijke wijkoplossingen worden als kansrijk gezien, maar men ervaart weinig steun van de lokale overheid.
- Onafhankelijk advies: Er wordt gepleit voor onafhankelijke adviseurs zonder commerciële belangen.

Conclusie onderdeel 1:

De gedeelde ervaringen laten zien dat, hoewel deze groep huiseigenaren al stappen hebben gezet, verdere verduurzaming een uitdaging blijft door technische, financiële en beleidsmatige obstakels. Er wordt benadrukt dat er betere ondersteuning en informatie nodig is om de volgende stappen te zetten.

Onderdeel 2: Hulpvraag

Tijdens de eerste opdracht is deelnemers gevraagd te reflecteren op de ondersteuning die zij hebben ontvangen of hadden gewenst tijdens het isolatieproces. Dit werd gedaan door ideeën op post-its te schrijven, die vervolgens in vier categorieën werden gecategoriseerd: oriëntatie, advies, aan de slag, en financiering.

Toelichting per categorie:

1. Oriëntatie: De behoefte aan duidelijke informatie en toegankelijke bronnen werd benadrukt.
2. Advies: De meeste opmerkingen betroffen het belang van onafhankelijk advies, zowel technisch als financieel. Er was behoefte aan iemand zonder winstoogmerk, met kennis over specifieke onderwerpen zoals ventilatie, technische beperkingen, en verduurzaming in leken taal.
3. Aan de slag: Hierbij ging het vooral om hulp bij offertes aanvragen en vergunningen.
4. Financiering: Hier werd gesproken over informatie over de financieringsmogelijkheden en de behoefte aan collectieve aanbiedingen.

Aan het einde werd gevraagd om twee stickers te plakken bij welke ondersteuning het meest waardevol zou zijn (geweest). Onafhankelijk advies bleek de grootste prioriteit, samen met hulp bij technische beperkingen. Veel deelnemers bleken niet op de hoogte van bestaande gemeentelijke voorzieningen zoals energiecoaches.

Onderdeel 3: Plannen gemeente

Tijdens de groepsbijeenkomst presenteerde de gemeente vijf plannen om verduurzaming te stimuleren. De deelnemers werd gevraagd elk plan individueel te beoordelen en aan te geven of zij het een (zeer) slecht of (zeer) goed idee vonden.

Na deze beoordeling volgde een groepsbespreking om feedback te geven en voorkeuren te delen. Hieronder een samenvatting van de plannen en de reacties:

Plan 1: Gemeentelijke gezamenlijke inkoopactie per straat voor isolatie, met focus op kostenbesparing en subsidieregeling.

- Bijna alle deelnemers vinden dit een goed plan, mits het wordt toegepast in straten met vergelijkbare woningen.
- Een kritiekpunt is de toepasbaarheid van het plan. Deze is beperkt in buurten en straten met diverse woningtypes.

Plan 2: Een app waarmee bewoners door het beantwoorden van vragen digitale munten verdienen voor energiebesparende producten.

- Alle deelnemers beoordeelden dit plan als (zeer) slecht. Het werd als te beperkt in impact beschouwd en niet structureel bijdragend aan verduurzaming.
- Alternatief voorstel: Deelnemers stelden voor om in plaats daarvan een app met deskundige energieadviezen te ontwikkelen, inclusief vragenlijsten voor nulmetingen.

	Zeer slecht idee	Slecht idee	Goed idee	Zeer goed idee
Plan 1	☐	☐	☒	☐
Plan 2	☒	☐	☐	☐
Plan 3	☐	☐	☐	☐
Plan 4	☐	☐	☐	☐
Plan 5	☐	☐	☐	☐

Onderdeel 3: Plannen gemeente

Plan 3: Op maat begeleiding: een onafhankelijke energieadviseur biedt gratis advies op maat en helpt met het aanvragen van offertes, vinden van aannemers, en regelen van subsidies of financiering.

- Dit plan werd door alle deelnemers als (zeer) goed beoordeeld. Er is een duidelijke behoefte aan onafhankelijk advies zonder winstoogmerk.
- Deelnemers willen zelf de regie behouden, maar waarderen ondersteuning waar nodig.

Plan 4: Algehele ontzorging: een onafhankelijk energieadviseur biedt gratis advies op maat. De gemeente neemt vervolgens het hele proces uit handen, zoals het regelen van een aannemer of aanvragen van een subsidie.

- De meningen over dit plan zijn verdeeld;
- Positieve punten: Geschikt voor doelgroepen zoals ouderen, die niet goed weten waar te beginnen;
- Kritiekpunt: Het plan zou leiden tot beperkte keuzevrijheid voor bewoners en brengt mogelijk hoge kosten met zich mee.

	Zeer slecht idee	Slecht idee	Goed idee	Zeer goed idee
Plan 1	☐	☐	☒	☐
Plan 2	☒	☐	☐	☐
Plan 3	☐	☐	☐	☒
Plan 4	☐	☐	☒	☐
Plan 5	☐	☐	☐	☐

Onderdeel 3: Plannen gemeente

Plan 5: Een klimaathuis(je) op wielen die laat zien wat je allemaal kan doen om energie te besparen in huis. Dit huis staat regelmatig in de wijk tijdens bijv. de weekmarkt of bij een supermarkt. Er is ook een adviseur aanwezig die vragen kan beantwoorden.

- Dit idee werd goed ontvangen als aanvulling op de andere plannen. Het werd gezien als een laagdrempelige manier om bewoners te informeren over verduurzaming.
- Daarnaast werd het idee genoemd dat een adviseur die kennis heeft van de regio waar het huis staat, zou kunnen helpen om gericht advies te geven.

Na bespreking werd de deelnemers gevraagd de plannen te rangschikken op basis van persoonlijke voorkeur:

- Plan 3 (Op maat begeleiding) kreeg de hoogste prioriteit.
- Plan 5 (Klimaathuis(je) op wielen) stond op de tweede plaats.
- Plan 2 (App met digitale munten) werd als minst nuttig beschouwd.

	Zeer slecht idee	Slecht idee	Goed idee	Zeer goed idee	Voorkeur
Plan 1	☐	☐	☒	☐	
Plan 2	☒	☐	☐	☐	5
Plan 3	☐	☐	☐	☒	1
Plan 4	☐	☐	☒	☐	
Plan 5	☐	☐	☐	☒	2

Onderdeel 4: Aanvullende opmerkingen

Aan het einde van de groepsbijeenkomst is deelnemers gevraagd of zij nog andere opmerkingen hebben die belangrijk zijn om mee te geven aan de gemeente met betrekking tot het ondersteunen van woning-eigenaren op het gebied van woningisolatie.

Er kwamen verschillende opmerkingen en suggesties naar voren:

- **Gemeentelijke Visie en Dynamiek:** Deelnemers benadrukten dat de dynamiek van verschillende wijken varieert. De gemeente zou plannen beter moeten afstemmen op de verschillende behoeften van wijken met bijvoorbeeld sociale armoede versus dure woningen.
- **Wetgeving en Gemeentelijke Bemoeyenis:** Er is kritiek op de complexiteit van gemeentelijke wet- en regelgeving, zoals de welstandscommissie, die eisen stelt voor esthetiek die soms in conflict zijn met de noodzaak voor energie-efficiëntie. Deelnemers vragen zich af hoe de gemeente beter kan inspelen op deze tegenstrijdige belangen.
- **Communicatie en Toegankelijkheid:** Er wordt opgemerkt dat de communicatie van de gemeente vaak niet aansluit bij de behoeften van de bewoners. Lange en ingewikkelde brieven zijn niet altijd effectief; er is behoefte aan meer begrijpelijke en toegankelijke informatie, mogelijk in de vorm van video's.
- **Hulp voor Onbereikbare Woningen:** Deelnemers wijzen op het probleem dat niet alle woningen goed te isoleren zijn, vooral oudere of monumentale gebouwen. Er wordt gesuggereerd dat de gemeente meer aandacht moet besteden aan huizen die niet op een haalbare manier kunnen worden geïsoleerd, en de mogelijke financiële onbereikbaarheid van verduurzaming voor sommige huishoudens.

2.3

Focusgroep 2:
Huisseigenaren die open staan
voor woningisolatie

Onderdeel 1: Plannen en uitdagingen

Tijdens het groepsgesprek werd na een korte introductieronde besproken welke isolatieplannen de deelnemers hebben, hoe zij deze willen aanpakken en hoe zij de financiering denken te regelen. Hieruit kwamen de volgende inzichten naar voren:

Plannen:

- Verschillende deelnemers overwegen maatregelen zoals spouwmuurisolatie, het plaatsen van dubbel- of driedubbel glas, en de aanschaf van warmtepompen.
- Voor deelnemers die in monumentale panden wonen, blijkt isoleren vaak een uitdaging. Zij willen graag verduurzamen, maar worden beperkt door complexe regelgeving en restricties.

Financiering:

Veel deelnemers geven aan graag te willen verduurzamen, maar voelen zich belemmerd door de kosten en de onduidelijkheid rondom beschikbare subsidies.

Uitdagingen:

- Deelnemers missen duidelijke en toegankelijke informatie over welke isolatieoplossingen geschikt zijn voor hun situatie.
- Hoge kosten voor verduurzaming in verhouding tot potentiële energiebesparingen.
- De regelgeving voor monumentale panden zorgt niet alleen voor beperkingen, maar brengt vaak ook extra kosten met zich mee.

Conclusie onderdeel 1:

Deelnemers willen graag verduurzamen, maar worden net als de vorige groep geconfronteerd met beperkingen op het gebied van regelgeving, financiële middelen en technische mogelijkheden.

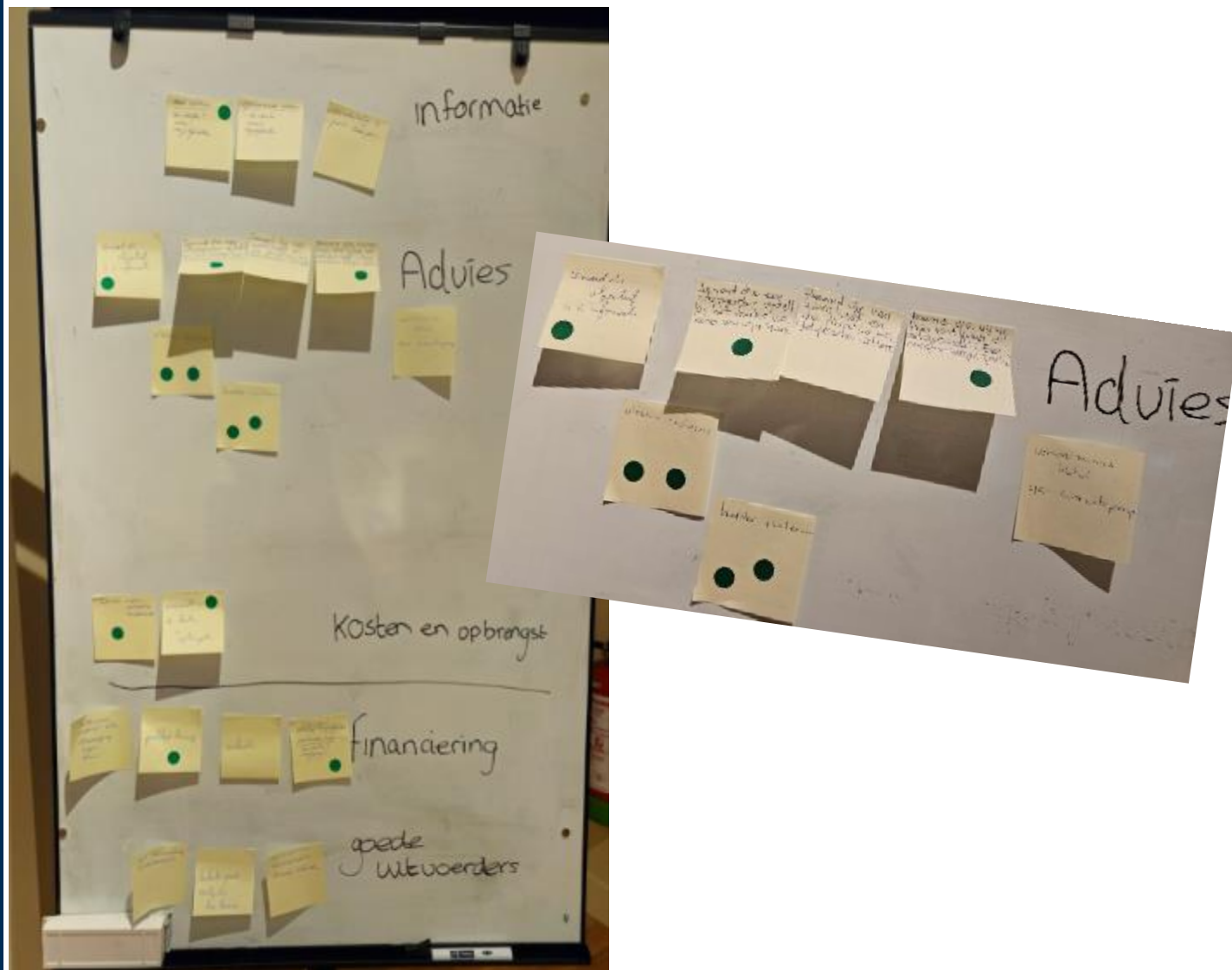

Onderdeel 2: Hulpvraag

Ook deze groep is gevraagd om op post-its te schrijven welke ondersteuning zij graag willen ontvangen tijdens het isolatieproces. Deze konden in vijf categorieën worden gecategoriseerd: informatie, advies, kosten, financiering en goede uitvoerders.

1. Informatie en advies: Deelnemers gaven aan behoefte te hebben aan deskundig en onafhankelijk advies over de beste isolatiemethoden voor hun specifieke situatie, bijvoorbeeld of het zinvol is om vloeren te isoleren. Enkele deelnemers blijken bekend met de energiecoaches, maar zij vragen zich af of die voldoende gespecialiseerd zijn om goed advies te geven voor oudere of monumentale gebouwen.
2. Kosten en opbrengst: Er is een sterke behoefte aan duidelijkheid over de kosten van isolatie, de beschikbare subsidies, en hoe de financiële voordelen zich verhouden tot de initiële kosten.
3. Financiering: Er is interesse in financieringsopties, zoals goedkope leningen, subsidies of regelingen waarmee inwoners hun isolatiemaatregelen kunnen bekostigen.
4. Goede uitvoerders: Deelnemers benadrukten het belang van betrouwbare en goed gekwalificeerde uitvoerders. Er werd aangegeven dat zij zoeken naar bedrijven met goede klantbeoordelingen, transparantie in prijzen, en een bewezen reputatie.

Aan het einde van de deze opdracht werd deelnemers gevraagd om twee stickers te plakken bij de vormen van ondersteuning die zij het meest waardevol achten. De meeste deelnemers gaven de voorkeur aan onafhankelijk en betrouwbaar advies over de verschillende isolatiemogelijkheden.

Onderdeel 3: Plannen gemeente

Tijdens de groepsbijeenkomst presenteerde de gemeente vijf plannen om verduurzaming te stimuleren. De deelnemers werd gevraagd elk plan individueel te beoordelen en aan te geven of zij het een (zeer) slecht of (zeer) goed idee vonden.

Na deze beoordeling volgde een groepsbespreking om feedback te geven en voorkeuren te delen. Hieronder een samenvatting van de plannen en de reacties:

Plan 1: Gemeentelijke gezamenlijke inkoopactie per straat voor isolatie, met focus op kostenbesparing en subsidieregeling.

- Alle deelnemers vinden dit een (zeer) goed plan.
- Er werd echter bezorgdheid geuit over de uitvoerbaarheid vanwege de diversiteit aan woningtypen binnen een straat of wijk. Dit zou de effectiviteit van een collectieve aanpak kunnen beperken.

Plan 2: Een app waarmee bewoners door het beantwoorden van vragen digitale munten verdienen voor energiebesparende producten.

- De reacties op dit plan waren in eerste instantie overwegend negatief. Sommigen vonden het een innovatief idee dat kan bijdragen aan bewustwording over verduurzaming, maar de meesten zagen het als een marketingtruc die weinig praktische waarde biedt.
- Er waren vragen over de effectiviteit van de app en over de werkelijke waarde van de digitale munten.

	Zeer slecht idee	Slecht idee	Goed idee	Zeer goed idee
Plan 1	☐	☐	☐	☒
Plan 2	☐	☒	☒	☐
Plan 3	☐	☐	☐	☐
Plan 4	☐	☐	☐	☐
Plan 5	☐	☐	☐	☐

Onderdeel 3: Plannen gemeente

Plan 3: Op maat begeleiding: een onafhankelijke energieadviseur biedt gratis advies op maat en helpt met het aanvragen van offertes, vinden van aannemers, en regelen van subsidies of financiering.

- Dit idee werd unaniem positief ontvangen. Deelnemers waardeerden de praktische ondersteuning die dit plan biedt, vooral omdat het hen helpt om complexe stappen in het isolatieproces eenvoudiger te maken.

Plan 4: Algehele ontzorging: een onafhankelijk energieadviseur biedt gratis advies op maat. De gemeente neemt vervolgens het hele proces uit handen, zoals het regelen van een aannemer of aanvragen van een subsidie.

- Dit plan werd als (zeer) positief beoordeeld, vooral door degenen die behoefte hadden aan volledige ontzorging, hoewel sommige deelnemers het betuttelend vonden.
- Een suggestie was om dit plan vooral te richten op kwetsbare groepen, zoals ouderen, die extra ondersteuning nodig hebben bij het verduurzamen van hun woning.

	Zeer slecht idee	Slecht idee	Goed idee	Zeer goed idee
Plan 1	☐	☐	☐	☒
Plan 2	☐	☒	☒	☐
Plan 3	☐	☐	☐	☒
Plan 4	☐	☐	☐	☒
Plan 5	☐	☐	☐	☐

Onderdeel 3: Plannen gemeente

Plan 5: Een klimaathuis(je) op wielen die laat zien wat je allemaal kan doen om energie te besparen in huis. Dit huis staat regelmatig in de wijk tijdens bijv. de weekmarkt of bij een supermarkt. Er is ook een adviseur aanwezig die vragen kan beantwoorden.

- De meningen hierover waren overwegend positief. De meest deelnemers vonden het een laagdrempelige en toegankelijke manier om mensen te bereiken.
- Eén persoon beschouwde het idee als betuttelend en twijfelden aan de effectiviteit.

Na bespreking werd de deelnemers gevraagd de plannen te rangschikken op basis van persoonlijke voorkeur:

- Plan 3 (op maat begeleiding) en Plan 4 (algehele ontzorging): Deze plannen werden gezamenlijk op de eerste plaats gezet. Voor doelgroepen zoals ouderen, die extra hulp nodig hebben, wordt algehele ontzorging als het beste plan beschouwd. Voor doelgroepen die zelf regie willen behouden, wordt op maat begeleiding door een energieadviseur als beste plan gezien.
- Plan 1 (gemeentelijke gezamenlijke inkoopactie): Dit plan eindigde op de tweede plaats. Deelnemers waardeerden vooral de mogelijkheid tot kostenbesparing.
- Plan 2 (app met digitale munten) werd als minst nuttig beschouwd. Veel deelnemers vonden het weinig praktisch en niet effectief genoeg.

	Zeer slecht idee	Slecht idee	Goed idee	Zeer goed idee	Voorkeur
Plan 1	☐	☐	☐	☒	2
Plan 2	☐	☒	☒	☐	5
Plan 3	☐	☐	☐	☒	1
Plan 4	☐	☐	☐	☒	1
Plan 5	☐	☐	☒	☐	

Onderdeel 4: Aanvullende opmerkingen

Aan het einde van de groepsbijeenkomst is deelnemers gevraagd of zij nog andere opmerkingen hebben die belangrijk zijn om mee te geven aan de gemeente met betrekking tot het ondersteunen van woning-eigenaren op het gebied van woningisolatie.

Er kwamen verschillende opmerkingen en suggesties naar voren:

- **Situatie van bewoners:** Deelnemers benadrukten dat de gemeente beter moet inspelen op de specifieke situatie van huiseigenaren, vooral wanneer het gaat om woningen met bijzondere kenmerken, zoals monumentale panden. Zij stelden dat er meer mogelijkheden voor isolatie zouden moeten worden onderzocht en gecommuniceerd, zelfs voor woningen waar dit op het eerste gezicht lastig lijkt. Dit zou woningeigenaren in dergelijke situaties kunnen helpen om toch verduurzamingsstappen te zetten.
- **Communicatie:** Een andere belangrijke suggestie was dat de gemeente actiever zou moeten communiceren en bewoners moet uitdagen om betrokken te raken. Men zou niet alleen via nieuwsbrieven moeten informeren, maar ook de bewoners moeten "triggeren" om hun verhalen te delen en om meer betrokkenheid te creëren.

2.4

Focusgroep 3:
Appartement-eigenaren die
willen isoleren of dit al
gedaan hebben

Onderdeel 1: Plannen en uitdagingen

Tijdens het groepsgesprek is gesproken over de isolatieplannen van VvE's en hoe deze zijn of worden aangepakt. Sommige VvE's hebben al stappen gezet, terwijl andere nog in de voorbereidende fase zitten.

Plannen:

- Eén van de VvE's heeft al het glas vervangen door HR++ glas en overweegt dakisolatie.
- Sommige eigenaren nemen individuele maatregelen, zoals het vervangen van ramen of het plaatsen van zonnepanelen, zonder afstemming met de VvE.
- Bewoners van monumentale panden willen graag isoleren, maar worden beperkt door complexe regelgeving en restricties.

Financiering:

De hoge kosten en onduidelijkheid rond subsidies maken verduurzaming lastig voor veel deelnemers.

Uitdagingen:

- Veel VvE's kampen met besluitvormingsproblemen, vaak door een gebrek aan betrokkenheid van eigenaren of moeilijkheden bij het verkrijgen van een quorum.
- Binnen kleine VvE's ontstaan vaak conflicten over de te nemen beslissingen, vooral als eigenaren verschillende belangen hebben (bijv. boven- versus benedenverdieping).

Onderdeel 1: Plannen en uitdagingen

Uitdagingen (vervolg):

- Wetgeving rond VvE's sluit niet altijd aan bij de praktijk van kleinere of complexere VvE's (wat besluitvorming bemoeilijkt).
- Complicaties met het verkrijgen van vergunningen bij monumentale panden.
- Individuele initiatieven van appartement-eigenaren zonder medewerking van de VvE (zoals het vervangen van ramen of het plaatsen van zonnepanelen). Dit kan leiden tot problemen als het gaat om gezamenlijk beheer van gemeenschappelijke ruimtes.
- Stroef proces voor subsidieaanvragen en het verkrijgen van goedkeuring, wat de financiering van verduurzaming ingewikkeld maakt.

Conclusie onderdeel 1:

Ook de groep appartement-eigenaren toont veel bereidheid om te verduurzamen. Naast de in focusgroep 1 en 2 geconstateerde belemmeringen op het gebied van regelgeving, financiën en technische haalbaarheid, lopen appartement-eigenaren vooral aan tegen uitdagingen op het gebied van samenwerken en het bereiken van consensus.

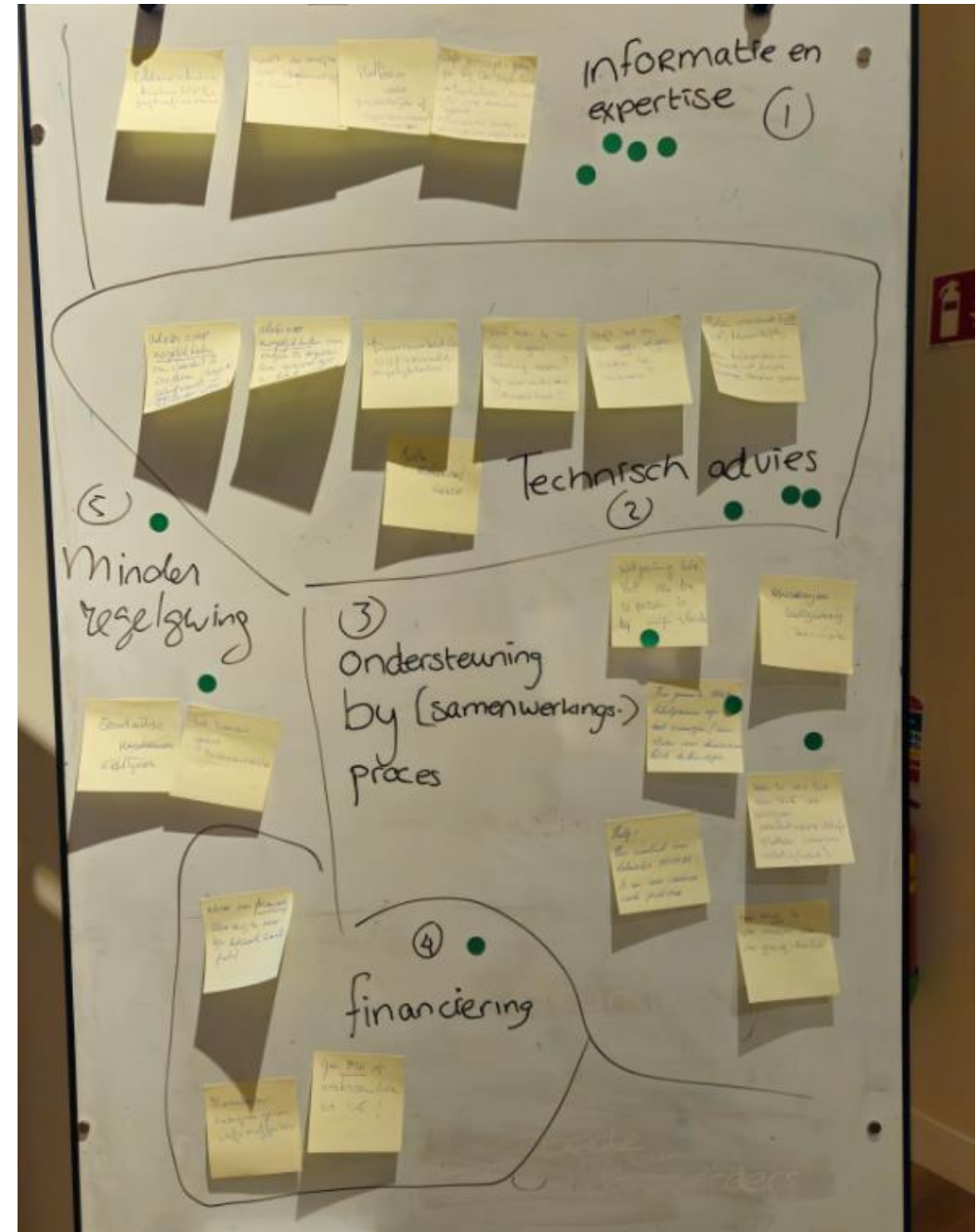

Onderdeel 2: Hulpvraag

Tijdens de eerste opdracht is deelnemers gevraagd te reflecteren op de ondersteuning die zij graag hadden of zouden willen ontvangen tijdens het isolatieproces. Dit werd gedaan door ideeën op post-its te schrijven, die vervolgens in vijf categorieën werden gecategoriseerd: informatie en expertise, (technisch) advies, ondersteuning bij het (samenwerkings)proces, financiering en minder regelgeving.

Toelichting per categorie:

1. Informatie en expertise: Deelnemers hebben behoefte aan informatie over isoleren en juridische informatie, bijvoorbeeld over materialen, isolatieopties en energiebesparing.
2. (Technisch) advies: Er is behoefte aan onafhankelijk en technisch advies over de isolatiemogelijkheden en materialen die het beste passen bij de specifieke situatie van hun woning.
3. Procesondersteuning: Hoe de gemeente kan helpen bij het op gang brengen en houden van verduurzamingsprojecten.
4. Financiering: Er is behoefte aan informatie over de financiering en over offerteaanvragen.
5. Minder regelgeving: Deelnemers merkten op dat eenduidige en toegankelijke regelgeving essentieel is om het isolatieproces te vergemakkelijken. Veel deelnemers ervoeren bureaucratische obstakels die het verduurzamingsproces vertraagden of bemoeilijkten.

Onderdeel 3: Plannen gemeente

Tijdens de focusgroep presenteerde de gemeente vijf plannen om verduurzaming te stimuleren. De deelnemers werd gevraagd elk plan individueel te beoordelen en aan te geven of zij het een (zeer) slecht of (zeer) goed idee vonden.

Na deze beoordeling volgde een groepsbespreking om feedback te geven en voorkeuren te delen. Hieronder een samenvatting van de plannen en de reacties:

Plan 1: Informatiebijeenkomsten met Maastrichtse VvE's om goede voorbeelden en kennis te delen.

- Dit plan werd positief ontvangen, en er is behoefte aan het delen van goede voorbeelden en kennis.
- Er was wel enige verwarring over de communicatie van uitnodigingen. Deelnemers vrezen dat de informatie en uitnodigingen niet bij iedereen terecht komt.

Plan 2: Op maat begeleiding: een onafhankelijke energieadviseur biedt gratis advies op maat en helpt met het aanvragen van offertes, vinden van aannemers, en regelen van subsidies of financiering.

- Dit plan werd door iedereen positief beoordeeld. De behoefte aan onafhankelijk advies en ondersteuning was groot.
- VvE's hebben vaak te maken met commerciële partijen die een vergelijkbare service aanbieden tegen hoge kosten, waardoor dit plan als waardevol werd gezien.

	Zeer slecht idee	Slecht idee	Goed idee	Zeer goed idee
Plan 1	☐	☐	☒	☐
Plan 2	☐	☐	☐	☒
Plan 3	☐	☐	☐	☐
Plan 4	☐	☐	☐	☐
Plan 5	☐	☐	☐	☐

Onderdeel 3: Plannen gemeente

Plan 3: Algehele ontzorging: een onafhankelijk energieadviseur biedt gratis advies op maat. De gemeente neemt vervolgens het hele proces uit handen, zoals het regelen van een aannemer of aanvragen van een subsidie.

- Dit plan werd unaniem positief ontvangen. Sommigen gaven aan dat ze het prettig zouden vinden als de gemeente daadwerkelijk alle taken zou overnemen. Vooral voor bepaalde doelgroepen, zoals ouderen, is het plan een goede uitkomst;
- Enige deelnemers waren sceptisch over verborgen kosten of voorwaarden.

Plan 4: Een online platform voor Maastrichtse VvE's waar kennis en ervaringen kunnen worden gedeeld. .

- Er werd verdeeld gereageerd op dit voorstel. Sommige deelnemers zagen het als een waardevol idee, terwijl anderen zich afvroegen of het platform effectief zou zijn en of het geen chaos zou worden, vergelijkbaar met sociale media

	Zeer slecht idee	Slecht idee	Goed idee	Zeer goed idee
Plan 1	☐	☐	☒	☐
Plan 2	☐	☐	☐	☒
Plan 3	☐	☐	☐	☒
Plan 4	☐	☒	☒	☐
Plan 5	☐	☐	☐	☐

Onderdeel 3: Plannen gemeente

Plan 5: Een gemeentelijke lening met lage rente

De meningen over dit plan waren overwegend positief. De meeste deelnemers vonden het een goed idee. Sommigen twijfelden door de complexiteit of omdat ze er op dat moment niet aan toe waren.

Na bespreking werd de deelnemers gevraagd de plannen te rangschikken op basis van persoonlijke voorkeur:

- Plan 3 (Algehele ontzorging) werd als hoogste gerangschikt, gevolgd door plan 2 (Op maat begeleiding).
- De volgorde van de overige plannen varieerde per deelnemer.

	Zeër slecht idee	Slecht idee	Goed idee	Zeër goed idee	Voorkeur
Plan 1	☐	☐	☒	☐	
Plan 2	☐	☐	☐	☒	2
Plan 3	☐	☐	☐	☒	1
Plan 4	☐	☒	☒	☐	
Plan 5	☐	☒	☒	☐	

Onderdeel 4: Aanvullende opmerkingen

Aan het einde van de groepsbijeenkomst is deelnemers gevraagd of zij nog andere opmerkingen hebben die belangrijk zijn om mee te geven aan de gemeente met betrekking tot het ondersteunen van woning-eigenaren binnen een VvE op het gebied van woningisolatie.

Een belangrijke suggestie die naar voren kwam, was het idee om een inventarisatie te maken van welke VvE's al isolatie maatregelen hebben genomen. Deze informatie zou vervolgens gedeeld kunnen worden met andere VvE's, zodat zij van elkaars ervaringen kunnen leren en mogelijk geïnspireerd raken om ook verduurzamingsmaatregelen te nemen.

2.5. Onderzoeksverantwoording

Opdrachtgever	Gemeente Maastricht team Wonen & Leefkwaliteit
Onderzoekspopulatie	Drie verschillen doelgroepen particuliere woningeigenaren: <ul style="list-style-type: none">• Groep 1: Particuliere woningeigenaren die hun woning al hebben geïsoleerd;• Groep 2: Particuliere woningeigenaren die plannen hebben om te isoleren, maar dit nog niet hebben gedaan;• Groep 3: Woningeigenaren die deel uitmaken van een Vereniging van Eigenaren (VvE).
Onderwerp	Isoleren
Methodiek	Drie groepsgesprekken
Veldwerkperiode	28 oktober tot en met 6 november 2024
Deelnemers	22 deelnemers in totaal <ul style="list-style-type: none">- Groepsbijeenkomst 1: 11 deelnemers- Groepsbijeenkomst 2: 6 deelnemers- Groepsbijeenkomst 3: 5 deelnemers
Duur groepsgesprekken	1.5 uur tot 2 uur

Onderzoek & Statistiek

Dit onderzoek is uitgevoerd door de vakgroep Onderzoek & Statistiek van de gemeente Maastricht. Heeft u vragen of opmerkingen over deze rapportage? Stuur dan een mail naar onderzoekenstatistiek@maastricht.nl.

Bent u nieuwsgierig naar rapporten van eerder uitgevoerde onderzoeken? Neem eens een kijkje op maastrichtincijfers.nl.

BIJLAGEN

I. Open antwoorden

Wat is de belangrijkste reden waarom u de energietransitie u niet interesseert?

- Het wordt tijd dat de politiek het voorbeeld geeft. Nu dwingt de overheid de burgers zaken op en zelf trekken ze in G label huizen. Wij wonen in een A++ label huis, deze zijn peperduur als gevolg van de torenhoge vastrecht kosten van de energiebedrijf
- klimaat verandering word niet door de mensen veranderd. de straalstromen bepalen wat waar gebeurd en deze worden aangedreven door de kosmische stalingen CO2 en stikstof doen niets met het klimaat in belangrijke maten
- Klimaatverandering is altijd geweest
- Oneerlijke, te eenzijdige voorlichting over klimaatverandering. Verdienmodel voor sommigen maar ook schade voor mensen, vogels, vissen en landschappen.
- Pure geldklopperij van overheid. Over twintig jaar weer ah gas

Welke maatregelen heeft u genomen om energieverbruik te verminderen of duurzame energie op te wekken?

- 1. verwarmingsfolie achter alle radiatoren 2. speedcomfort blazertjes onder 2 radiatoren 3. taatsdeuren tussen hal/eetkamer/woonkamer
- Afkoppelen regenpijp van het riool aan de voorzijde van mijn woning.
- Airco
- Airco
- Airco
- Airco
- Airco
- Airco aangebracht
- Airco aangeschaft, die ook verwarmt
- Airco die ik nauwelijks voor koeling maar hoofdzakelijk voor verwarmen gebruik, waardoor de hoofdverwarming veel later in het jaar gebruikt wordt
- Airco geïnstalleerd en elektrische auto
- airco geïnstalleerd voor verwarming ,zodoende nu minimaal gasverbruik
- Airco geplaatst
- Airco geplaatst
- airco in woon- en slaapkamer | thermo-scan op spouwmuurisolatie | radiatorventilatoren | radiatorfolie |
- airco laten installeren voor zowel koelte als warmte.
- airco met mogelijkheid tot verwarmen
- Airco verwarming
- Airco voor bijverwarming
- Airco voor verwarming, bomen geplant voor schaduw, zuinige auto
- Airco's die verwarmen

I. Open antwoorden

- Airconditioning / verwarming opgehangen
- alle energie belastingen legaal terug eisen via de belasting aangifte
- Alle lampen vervangen door led lampen. Verwarming graadje lager,
- alles led verlichting, defect dubbel glas vervangen, thermostaat lager, zoveel mogelijk energie gebruiken op moment dat volgens onze energieleverancier veel energie beschikbaar is, hybride auto
- Als je in een appartement woont heb je niet altijd de mogelijkheid om zelf iets te veranderen
- andere maatregelen zijn niet mogelijk of worden door de gemeente tegengewerkt
- Apparaten op eigen stroom gebruiken, bij dag-/zonlicht
- Ben kartrekker in ons complex om zonnepanelen te installeren
- Bewoners wijzen op energiebesparende maatregelen.
- bezuinigen op energie
- bijverwarming met lucht-lucht pomp
- Boiler op zonneenergie
- Boiler voor tapwater gevoed door zonnepaneel
- bomen en ander groen in de tuin
- Cooker in de keuken
- Cv inregelen
- de thermostaat lager zetten
- de verwarming lager zetten . niet te veel licht aan doen
- doorstroomboiler geïnstalleerd waardoor ik direct warm water heb (duurde eerder vrij lang voordat water warm werd)
- Douche warmtewisselaar
- Eigen waterput.
- Elektrisch verwarmen op de badkamer, en verwarmen met airco boven en onder, in het voorjaar en najaar
- Elektrische vloerverwarming aangelegd.
- elektrische warm water boiler ip.v. gas
- Elektrische boiler badkamer
- elektrische boiler voor de keuken
- Elektrische keukenboiler geplaatst, pelletkachel geplaatst
- Elektrische verwarming
- energiezuinig lampen, overdag elektriciteit gebruiken
- Energiezuinige apparatuur, ledlampen
- folie achter de radiatoren, niet alles verwarmen, huis is redelijk goed geïsoleerd
- folie achter radiatoren en op iedere radiator een warmteregelaar
- Gebruik pelletkachel verhoogd ipv verwarming aan

I. Open antwoorden

- Geen auto, inductiekookplaat
- Geen gebruik wasdroger
- Gestopt met Quoker
- Gordijnen
- Groen dak, elektrische boiler warm water en gediciplineerd omgaan met energiegebruikersvoor
- Halogeenlampen vervangen door Led Lampen, zorgen voor volle wasmachines
- Het moet echt koud zijn wil ik de verwarming aanzetten. En stook ik vaker niet verder dan 17 max 18 graden. Een dikke trui doet wonderen.
- Hier is geen gas, het is stadsverwarming. Ik vind het moeilijk om daardoor geen vrijheid te hebben in bvb een andere maatschappij te kiezen. We gebruiken haast geen afwas machines en droger meer. Ik was kort en lage temperatuur. Overal andere verlich
- Home batterij
- huis is aangesloten op warmtenet
- Ik heb zonnepanelen in een wei in Etten Leur staan, maar niet op mijn dak.(gemeentelijk monument)
- Ik zit in een VVE dus dit soort zaken worden collectief geregeld
- In ons complex zijn weinig tot geen mogelijkheden. Zonnepanelen gaan niet, stadsverwarming, vloerisolatie gaat niet want kelders, etc.
- inductie koken
- Inductiekoken (dat is iets anders dan elektrisch koken, pas uw antwoordopties aan)
- Infrarood verwarming
- IR panelen
- Isolatiefolie aangebracht
- Kalkvrij water, serum dak
- ketelwater temperatuur verlaagt en ee systeem om per ruimte en tijd te kunnen stoken / airco units geplaatst die ook kunne werken als verwarming
- Kijken voor thuisbatterij
- Koud douchen
- Laadpaal
- lagere temperatuur in huis in winter / minder stoken
- lampen vervangen , energiezuinige apparatuur gekocht.
- Lampen vervangen door LED lampen.
- Lampen vervangen voor led lampen
- Led verlichting
- Led verlichting
- LED verlichting
- ledlampen
- Lucht-lucht verwarming (airco)
- Max 16 graden in winter cv

I. Open antwoorden

- Mede-eigenaar van windmolen aan zee, verder is de woning energiezuinig met a+ label
- Meer fietsen/treinen. Energie verbruiken tijdens zonne uren
- Minder de verwarming aan
- minder energie verbruiken door bewuster er mee om te gaan (verwarming lager, lichten uitdoen, ventileren etc.)
- Minder hoog de verwarming zetten
- Minder stoken
- Minder stoken, minder water gebruiken, bewust gebruiken van energie
- Minder warm stoken en alleen verwarming in huiskamer en keuken , douche en werkkamer. Niet meer in de gang en de hal.
- niet direct relevant aangezien het huis t.a.v. vloer/gevel/dak isolatie al heel goed is gebouwd.
- Niet helemaal, maar zoveel mogelijk van aardgas af
- Niet hoger stoken dan 15 graden
- Nieuwe diepvries gekocht . Nieuwe lager verbruik en overgestapt op keukenboiler: minder gas en minder verspild water
- Nieuwe energie zuinige koel/vriescombinatie gekocht
- nieuwe laagtemperatuur vloerverwarming laten installeren
- nieuwe voordeur, nieuwe achterdeur
- Nieuwe wasdroger met warmtepomp aangeschaft. Oude apparaten vervangen voor nieuwe energiezuinige toestellen.
- Normaal en zuinig doen, mijn energieverbruik is al jaren lager dan het gemiddelde
- Ons appartement heeft nauwelijks stookkosten, is zeer goed geïsoleerd!
- opletten kosten energie per dag
- Overal LED verlichting. Nieuwe vriezer
- PHEV auto gekocht
- Radiatorfolie aangebracht
- Radiatorfolie aangebracht.
- Regentonnen
- Rolluiken
- Rolluiken geplaatst
- rolluiken, folie achter radiators,
- Screens en rolluiken geïnstalleerd
- Sedumdak als extra isolatie
- Sedumdak en witte dakbedekking
- selectief gebruik van ruimten / reduceren in de winter
- Smart verlichting overal in het appartement.
- spaarlampen
- Spouwmuur en ramen zijn door vorigr eigenaar gedaan

I. Open antwoorden

- Spouwmuurisolatie
- Stadsverwarming
- temperatuur lager, folie achter verwarming,...
- Thermostaat lager zetten
- terug geleverde elektriciteit van zonnepanelen in de winter gebruiken voor elektrische verwarming (zolang de terug leverregeling nog bestaat?)
- Thermostaat lager
- thermostaatkraan lager gezet
- Thermostaat een graadje lager zetten.
- Thuis batterij
- Thuisbatterij
- Thuisbatterij
- thuisbatterij
- Thuisbatterij geïnstalleerd
- tochtwerende maatregel, isolatie was in woning aanwezig
- Vergroenen van tuin
- verkenning laten uitvoeren voor verduurzaming e.d.; besloten niet te doen als VVE
- Verlichting vervangen + hybride auto aangeschaft + meer gebruik van de fiets
- Verwarmen met airco
- Verwarmen met airco ipv op gas
- Verwarming lager
- verwarming lager
- Verwarming lager
- verwarming lager gezet
- verwarming lager gezet; stekkers (indien mogelijk) na gebruik uit stopcontact halen
- Verwarming lager zetten
- verwarming lager zetten
- Verwarming lager zetten
- Verwarming minder hoog, deuren en ramen sluiten als verwarming aan staat. Energie zuinige lampen, geen onnodige verlichting
- Verwarming nooit meer hoger dan 20°n
- verwarming temperatuur lager ingesteld
- Verwarmingsventilatoren,afplakstrips ramen en deuren
- Via de airco verwarmen
- vloerverwarming

I. Open antwoorden

- Vloerverwarming aangelegd.
- vloerverwarming.
- Warmte regulatie per kamer, veel kleine zaken aangepakt in oud huis
- Warmtedeken, verwarming omlaag
- Warmtepomp boiler en Inverter
- Warmtepomp. Boiler
- warmwatervoorziening keuken doorstromer
- waterbesparende keukenkraan en toiletspoeling
- We hebben een bijna energie neutraal huis gekocht, energieklassen a++++. Dit was bewuste keuze. Daarnaast een thuislader geïnstalleerd om op zonne-energie de auto te kunnen laden

- We hebben sinds 2005 geen auto. We eten geen vlees.
- Weinig gebruik elektrische apparatuur
- Weiniger verbruiken kost niks
- Wij hebben een peperduur A++ huis. De kosten zijn veel hoger dan bij traditionele huizen.
- zo min mogelijk auto rijden
- Zonneboiler
- zuinig verwarmen, zo nodig extra kleding dragen
- Zuiniger met energie omgaan, maximaal gebruik zonnepanelen door overdag te wassen etc, thermostaat op 19 gr., kort douchen

I. Open antwoorden

Welke maatregelen overweegt u (nog meer)?

- 1. Elektrische auto of auto op waterstof. 2. Batterij installeren ivm bewaren zelf-opgewerkte stroom voor de avond.
- aanschaf airco om cv minder te gebruiken
- aanschaf thuis-batterij
- aard/restwarmte
- accu
- Accu
- Accu
- Accu om de energie van zonnepanelen op te slaan
- Accu t.b.v. opslag overproductie zonnepanelen bij verdwijnen salderingsregeling
- afhankelijk van VVE
- Afwachten totdat de warmtepomp gaat renderen. Is nu n.m.m. nog niet het geval.
- Airco aangeschaft, die ook verwarmt
- Airco en elektrische auto rijden
- Alleen korter douchen, cv ketel is vernieuwd vorig jaar en de andere dingen heb ik geen geld voor. Zonnepanelen kosten mij meer dan ze mij opbrengen als 1 persoon en die op kantoor werkt.
- Alles is in dit complex is al gedaan tot stadsverwarming aan toe, isolatie en ook alles elektrisch geen gas.
- alles moet binnen de VVE
- batterij
- Batterij
- batterij aanschaffen en een kleine windturbine op het dakterras plaatsen; ik heb nl. geen plaats voor zonnepanelen.
- batterij t.b.v. zonnepanelen en/of eventueel zonneboiler
- Batterij voor opslag energie aanschaffen
- de klimaatlobby strafbaar stellen voor de politieke pseude klimaatwetenschap
- de ruiten met enkel glas ander her glas indoen
- De VvE bepaalt.
- Een accu
- Een airco installeren om te koelen en verwarmen
- Een batterij om opgewekte stroom op te slaan
- Een enkel kozijn nog voorzien van hr++
- Een thuisbatterij aanschaffen
- Een warmtepompboiler laten installeren.
- Eigen batterij om zonne- energie o te slaan

I. Open antwoorden

- elektrische auto
- elektrische boiler
- Elektrisch rijden
- elektrisch rijden
- Elektrisch verwarmen ipv op gas
- elektrische auto als mijn huidige op is. is nu 14 jaar....
- Elektrische boiler
- Elektrische Boiler
- Elektrische boiler
- elektrische boiler installeren naast CV-combiketel
- elektrische boiler, zodat douchen niet meer op gas gaat. in de toekomst een accu, maar is op dit helemaal niet rendabel en veel te duur.
- Elektrische verwarming
- Energie opslag
- er is toegezegd een zonnepanelenpark aan te leggen in Lanakerveld/Brusselseweg, waarvoor ik heb aangegeven mee te willen doen.
- Eventueel elektrische auto
- Geen
- Geen
- Gordijn gebruiken tegen de hitte
- grijswater systeem, regenwater infiltreren
- Groen dak
- Groen dak maken
- Heb geen keuze, heb stadsverwarming
- Heb ik reeds
- Hemelwater opvangen en gebruiken, thuisbatterij
- Het pand dateert uit 1300. Moeilijk te isoleren
- Heteluchtverwarming nu waardoor we (nog?) niet geheel van gas af kunnen maar misschien opslag batterij?
- iets met regenwater doen, bv tuin sproeien
- Ik heb het maximale al uitgevoerd.
- Ik weet t niet meer suggesties en geld om uit te voeren zijn welkom
- in de verhuurde woning komt binnen 1-2 jaar een nieuwe cv ketel
- in een appartement met VVE heb je weinig eigen inbreng wat dat betreft....
- indien voor opwekken van te veel stroom en voor terug leveren betaald moet gaan worden (salderingsregeling dreigt te stoppen) evt overwegen aanschaf van batterij-opslag, batterij aan te schaffen

I. Open antwoorden

- Konijnen vervangen (beter sluiten en daarmee beter isoleren) aan noorkant
- Meer fietsen
- Minder elektrische apparatuur gebruiken
- Minder stoken
- Mogelijk thuisbatterij
- Niets
- nieuwe keukenboiler
- Nog meer zonnepanelen
- Onderzoek betaalbaarheid thuisbatterij
- Opslag batterij voor niet gebruikte opgewekte zonne-energie
- Opslag energie in batterij
- opslag van opgewekte energie in accu
- oude keukenapparatuur vernieuwen naar A++
- Overgaan op auto-delen of elektrische/hybride auto aanschaffen
- Regenwater opvang en hergebruik
- Regenwater opvangen en gebruiken
- Sedumdak, thuisaccu
- selectief gebruik van ruimten / reduceren
- slimme thuisbatterij
- stroom gebruik ipv gas
- Thuis batterij
- Thuisaccu
- Thuisaccu
- Thuisbatterij
- thuisbatterij
- Thuisbatterij
- Thuisbatterij
- Thuisbatterij
- thuisbatterij
- Thuisbatterij
- Thuisbatterij aanschaffen
- Thuisbatterij aanschaffen en domotica toepassen.
- Thuisbatterij om piekbelasting op het stroomnet op te vangen en te handelen op de energiemarkt

I. Open antwoorden

- Totaal over op Ledverlichting
- transformatoren isoleren
- triple glas
- Triple of Vacuum glas, airco's met verwarm stand en/of vloerverwarming door andere delen van mijn woning, Elektrische auto via lease maar wil wel graag laad faciliteit aan huis! De gemeente faciliteert hier vooralsnog niet in en dat is jammer!
- Uitbouw, welke een buffer vormt tussen huidige buitenmuur en buiten. Andere maatregelen weet ik momenteel niet daar ik beleidsvisie over langere termijn mis.
- Vaker de haard aansteken.
- Verwarming lager zetten, gloeilampen en TI vervangen door LED, elektrische auto
- Verwarming lager zetten.
- Vloerverwarming en zonneboiler
- vloerverwarming in plaats van oude radiatoren
- wachten op de gemeente Maastricht of er mogelijk een (verwarming) oplossing komt middels gebruik afvalwarmte van DSM, Sappi, Glasunie e.d.
- warmteopslag
- weet niet
- Wij hebben geen isolatieplannen meer. Alles al gedaan wat we kunnen doen maar helaas hebben wij een geheel Open Huis. Heel onvoordelig.
- wij wonen in een energie zuinige woning met dubbel glas en stads verwarming
- Zelf opslaan van electriciteit van de zonnepanelen, dan wel onderling delen met anderen (cooperatie).
- Zie mij antwoord vorige vraag
- Zo zuinig mogelijk gebruiken elektriciteit
- Zoals eerder gezegd sta je als eigenaar met de rug tegen de muur om wijzigingen door te voeren
- Zonder een VvE besluit kunnen wij niets
- Zonnepaneel
- zonneboiler, thuisbatterij, nieuwe kozijnen,
- zorgen dat de vele huisjesmelkers woningen in Maastricht, energie zuiniger worden
- Zou graag zonnepanelen willen maar dak ligt in de schaduw van de bomenw
- Zuiniger verwarmen

I. Open antwoorden

Wat is voor u de belangrijkste reden om energieverbruik te verminderen of duurzame energie op te wekken?

- besparen op energiekosten en bijdragen op een beter klimaat
- Bij ons niet van toepassing.
- Bijdragen aan het milieu
- Combinatie v woonplezier milieu èn kostenbesparen
- combinatie van veel factoren
- de verwarmingsketel vernieuwen
- De woning was al aangepast bij koop
- Door dwingende regels vanuit het rijk
- duurzaam blijven wonen op latere leeftijd
- Een combinatie van de andere antwoorden.
- Gedreven en misleid door overheid. Men betaald uiteindelijk de rekening bij de energiemaatschappijen voor bezit zonnepanelen. Warmtepompen e.d. zijn weggegooid geld en duurt jaren voor terugverdien model.
- Goedkoop auto laden
- Het is goed geweest kost allemaal geld
- Het klimaat veilig stellen voor ons nageslacht
- ik vind al deze voorstellen belangrijk
- Indien voor het terugleveren van opgewekte stroom betaald moet gaan worden (stoppen met de salderingsregeling) overwegen aanschaf batterij opslag
- met het oog op huurders eisen in 2030
- Rekening
- temperatuur lager instellen
- verbetering wooncomfort voor huurder en financieel gunstiger voor huurder
- vve afhankelijk
- VvE heeft gekozen voor energietransitie
- weinig kiezen, we kochten een nieuwbouwwoning
- wil je antwoord op energie verminderen of energie opwekken? Wil niet nog minder energie verbruiken. 2 Omdat ik er op termijn niet onderuit kom
- Zat erop behalve zonnepanelen en waterbesparende douchekop

I. Open antwoorden

Heeft u nog andere redenen om nog meer energieverbruik te verminderen of duurzame energie op te wekken?

- Alternatieve electriciteit in overcapaciteit ook voor derden - niet vanwege klimaat maar gewoon nuttiger dan gas verbranden.
- Beter voor het milieu
- Bijdragen aan bewuster leven. Milieu bewuste keuzen te maken mbt meer dan alleen energie verbruik.
- de overheid stimuleerde dit (wat achteraf natuurlijk wel bedrog bleek)
- De wereld een beetje beter achter te laten voor de (klein)kinderen
- Een combinatie van de andere antwoorden.
- elektrisch rijden
- Geld besparen
- Goed voorbeeld geven aan onze kinderen
- Met een 12V-zonnepaneel ('campinginstallatie') op het dakterras een guerilla-actie voeren tegen de weigerachtige, door Vesteda gedomineerde VvE om te laten zien dat zonne-energie wél kan in ons gebouw.
- Mijn huis is grotendeels gebouwd in 2020 en in Q1 2021 opgeleverd. Ik heb hierbij zoveel als mogelijk keuzes gemaakt om energie te besparen vanwege argumenten op basis van financiële, duurzaamheids en gebruikscomfort
- Mijn nakomelingen een betere wereld nalaten
- Minder belastend voor het milieu
- Nadenken of levering van energie wel in handen moet blijven van commerciële bedrijven. Terugdraaien neo-liberalisatie? Energie weer in handen van nutsbedrijven?
- oneerlijkheid van betalen voor teveel opgewekte stroom te moeten betalen. (terwijl men jaren geleden gepromoot heeft véél zonnepanelen te plaatsen/ nu wil ik niet betalen voor de trage upgraden van het energienet
- opladen elektrische auto via laadpaal thuis
- Putin pesten
- vervangingen vanwege leeftijd apparatuur
- voor alle volgende generaties
- vve afhankelijk
- zie vorig antwoord
- Zonnepanelen brachten meer op dan rente op spaargeld

I. Open antwoorden

Wat is de belangrijkste reden waarom u nog geen maatregelen heeft genomen om energieverbruik te verminderen of duurzame energie op te wekken?

- afhankelijk van VvE
- Ben afhankelijk van de VVE. Hier is bijv. wel gesproken over zonnepanelen, maar het dak bleek hiervoor niet geschikt te zijn.
- Bij deze appartementen is eigenlijk alles al gedaan om zuinig en duurzaam met energie om te kunnen gaan.
- De politiek en daarmee de samenleving wisselt te veel van mening. Maatregelen zijn halfbakken loze beloften en marktwerking in deze sector is net zo rampzalig als de marktwerking in alle sectoren. De commerciële graaiers winnen het over de rug van
- De VvE heeft nog geen concrete plannen.
- De woning is al energiezuinig
- De woning is al voorzien van isolatie, dubbele ramen, gasloos, stadsverwarming, ledlampen enz.
- Enexis werkt niet mee aan plaatsing van een slimme meter, nodig voor zonnepanelen
- extreme woonoverlast en daarmee disbalans, vanuit studenten-verkameringspanden, waardoor leefbaarheid en dus investeringsbelang voor particulieren nihil is.
- FH
- Heb stadsverwarming
- Het verbruik van mijn kleine huis is heel laag - loont zich niet
- huis is al energiezuinig en ik kan geen zonnepanelen plaatsen, wel interesse in warmtepomp etc. maar wacht ontwikkelingen af gezien kosten
- Ik ben weduwe en woon alleen
- Ik heb geen financiële middelen
- ik woon aan de Kanunnikencour; de mogelijkheden zijn hier zeer beperkt/niet aanwezig
- Mijn VvE is daar momenteel nog mee bezig.
- Mijn VvE is hier mee bezig
- Monument status pand
- Monumentaal pand waardoor weinig mag
- Omdat er een gedrocht van een boom voor onze deur staat, is de aanschaf van zonnepanelen NIET rendabel voor ons. Gemeente Maastricht is van mening dat groen in de wijk belangrijker is dan duurzaamheid
- Stadsverwarming zonder enige keuze
- vve afhankelijk
- zijn afhankelijk van VVE wonen veel ouderen in complex die zeggen daar beginnen we niet meer aan
- Zonnepanelen mochten niet van gemeentelijke regelgeving. Andere maatregelen onvoldoende effectief/renderend volgens VVE
- Zwalkend beleid van overheid, waardoor investering in zonnepanelen deels weggegooid geld is gebleken en strafmaatregelen energiemaatschappij op zonnepanelen, hebben ervoor gezorgd, dat ik mijn moeizaam verdiende spaarcenten anders ga besteden

I. Open antwoorden

Zijn er nog andere redenen waarom u nog geen maatregelen heeft genomen?

- Geen echte ingrijpendemogelijkheden tot bezuinigen ivm wonen in appartement
- Huis duur aangekocht (2021): investering in bijvoorbeeld zonnepanelen betaalt zich niet terug
- In overleg met VVE
- Is niet mogelijk
- Mijn leeftijd
- Monumentaal pand
- ons appartement is nog niet zo oud, voldoet aan energienormen en warmtepomp is nog niet geschikt voor appartementen
- Reeds zuinige woning
- VVE zou actief gestimuleerd moeten worden door de gemeente!
- Wacht af wat uit bevindingen van VvE komt.
- Wacht op VvE.
- Wij hebben al veel gedaan. Als onze cv-ketel aan vervanging toe is zouden we een warmtepomp overwegen maar volgens mij kan dit niet in onze woning zonder dat we de vloer openbreken.

Wat is de belangrijkste reden waarom u geen maatregelen heeft genomen en dat ook niet van plan bent?

- Ik heb een energie-label A+

Zijn er nog andere redenen waarom u geen maatregelen heeft genomen en dat ook niet van plan bent?

- Energietransitie is totaal onredelijk en niet haalbaar, juist hetgeen wat efficiëntie en dus 'verduurzaming' veroorzaakt, is welvaart en de koers die vandaag de dag lijkt ingeslagen maken het ondoenlijk om welvaart te creëren voor de gewone man
- Zie antwoord vorige vraag (A+ label)

I. Open antwoorden

Wanneer zou u nog meer maatregelen overwegen om energieverbruik te verminderen of duurzame energie op te wekken? Geef uw hoofdreden aan.

- als de bomen in de tuin van de burens niet de zon weghielden, zouden wij zonnepanelen plaatsen
- Als de VvE dit van plan is.
- Als de VVE hier achter staat en meebetaalt uit de pot.
- Als de VVE niet zo star en afhoudend was.
- Als de VVE besluit om zonnepanelen op het dak te plaatsen
- als er voldoende medewerking komt van de gemeente
- Als grote beukenboom van buurman, op zuid-Oosten, 2x de hoogte van ons huis, weg zou mogen doen. Dan pas zijn zonnecollectoren van enig nut.
- als het loont in de waarde van de woning\buurt om verbeteringen door te voeren
- Als ik de financiële lasten kan dragen. Dat is nu dus niet zo. Sterker nog... We worden als zonnepanelenbezitters zelfs binnenkort bestraft.
- Als ik een groter dak had dan zou ik dat volleggen met zonnepanelen. Maar helaas, er passen er echt maar 3 op 😞
- Als ik ervan uit kan gaan dat de bestaande regel- en wetgeving ook na 10 jaren nog in stand is gebleven
- als ik hierdoor geld kan besparen
- als ik zeker weet dat de voordelen niet weer teruggedraaid worden
- Als vve meedoet
- Als we nog meer verneukt worden door overheid & energiebedrijven dan nu al via terugleverkosten etc.
- Bij een eenduidig en duidelijker beleid, en wanneer ik het gevoel krijg niet meer speelbal te zijn van commerciële partijen en wisselend beleid.
- bij positief besluit VvE
- blijven afhankelijk van VVE; maar zijn wel aan het nadenken ook ivm groot onderhoud
- De VvE gaat meedoen
- Doe het pas als ik het nodig vindt tgv mijn eigen portemonnee
- Eigen woning kopen, zonder VVE
- ik ben afhankelijk van de VvE. Kan zelf niet meer doen dan dat ik al doe cq. gedaan heb.
- Ik heb al genoeg gedaan
- Ik heb nu 24 zonnepanelen. Ik zou graag gebruik willen maken van een buurtaccu waardoor mijn overcapaciteit van 6000 kW/h lokaal gebruikt kan worden en zodoende het E-net niet overbelast.
- Ik heb offertes voor warmtepomp aangevraagd maar Essent/Volta vindt dat niet interessant voor ons huis
- Ik wacht op de plannen van VVE voor verduurzaming. Ze zijn nog lang niet concreet.
- In overleg met VVE
- Leeftijd

I. Open antwoorden

- Om het zelf te kunnen gebruiken dus op slaan en alles zelf gebruiken
- opheldering over een geschilpunt betreffende isolatie van vloer boven mergel
- V.V.E. Wil alleen als alle bewoners van de V.V.E. meedoen.
- vve afhankelijk
- Wachten op wmo woning
- wanneer ik het financieel kon investeren
- zodra de vve er voor open staat
- Zolang ik alleenstaand ben kan ik niet nog energiezuiniger leven en hebben de maatregelen die nog mogelijk zijn onvoldoende effect i.r.t. de kosten

Zijn er nog andere redenen waarom u meer maatregelen zou overwegen?

- Als boom voor onze voorkeur fatsoenlijk wordt onderhouden
- Als de energiemarkt weer een publieke taak is, en niet meer afhankelijk van belangen en graaigedrag van energiemaatschappijen.
- Als de techniek achter bijvoorbeeld zonnepanelen en thuisaccu's verbeterd wordt zodat deze duurzamer worden (recyclebaar, geen lithium)
- Als de VvE mee gaat doen
- Als de VvE besluit neemt
- Als de VVE niet meer zo star en afhoudend is
- Als er een alternatief komt voor asbestdaken.
- Als er niet ineens toch meer betaald moet worden zoals bij terugleverboete zonnepanelen, tjongejonge
- Als ik de financiële lasten kan dragen. Dat is nu dus niet zo. Sterker nog... We worden als zonnepanelenbezitters zelfs binnenkort bestraft.
- De overheid eerst zorgt dat de infrastructuur in orde is en dan pas van het gas af gaat
- Gemeente meer druk zetten op VVE commissies (beheerders)
- Ik hoop op een spouwmuurisolatieplan via VVE.
- In overleg met VVE
- Kan enkel door goedkeuring VVE
- Nu worden we al genaaid door zonnepanelen aan te leggen door de overheid
- Straf overcapaciteit zonnepanelen omzetten naar airco die ook groot deel verwarming in winter aan overnemen. Jammer van electriciteit die anders anderen ten goede zou komen maar overheid kan tering krijgen.
- Wachten op wmo woning

I. Open antwoorden

Waar kent u het Klimathuis Maastricht van?

- ben er al geweest
- ben er eens langs gelopen
- ben er geweest
- Ben er geweest
- Ben er geweest
- Ben er geweest
- ben er geweest
- Ben er in het verleden enkele keren geweest.
- Ben er ooit geweest en geïnterviewd zeker 6 jaar nav een bezoek
- ben er reeds geweest
- Ben er wel eens langs gelopen.
- ben er zelf geweest
- ben hier naar bijeenkomsten geweest vanuit de VVE
- Beroepsmatig
- Bezocht ivm Vroendaal project.
- Bijeenkomst vanuit de buurt
- Buurtcomité
- Cursus gevolgd
- Door een bijeenkomst waar de vz van onze VvE aan heeft deelgenomen
- Een keer binnen geweest
- Er was een bijeenkomst in het gebouw
- erlangs gelopen
- Fiets er langs
- Fiets er langs
- Gemeenteraadslid cda toe de start bezoek
- Gezien tijdens wandeling
- Gezien toen ik er voorbij reed.
- heb gewerkt bij het CNME
- heb het bezocht voor info
- Heb in de buurt gewoond
- Hebben er gebruik gemaakt van advies
- het lag bij mij in de buurt
- Het ligt bij ons in de buurt op de Groene Loper

I. Open antwoorden

- Het ligt een 300m van het huis waar ik woon
- ik ben 8 jaar bestuurslid van CNME geweest
- Ik ben er al eens geweest
- Ik ben er geweest
- Ik ben er geweest
- ik ben er geweest en heb een gesprek gehad met medewerker. In mijn situatie voor mij geen acceptabele opties mogelijk. Te duur.
- Ik ben er op bezoek geweest
- ik ben er op bezoek geweest, 2 jaar geleden al
- Ik ben er vaker langs gefietst en gelopen.
- Ik ben er voor advies geweest
- Ik ben gepensioneerd medewerker van Enexis en ik heb er een voorlichting bijgewoond voor vve's.
- Ik ben het fysiek tegengekomen
- Ik fiets er regelmatig langs
- Ik fiets er regelmatig langs
- ik heb er een cursus verduurzaming gedaan
- Ik heb er ooit gesolliciteerd
- Ik heb het bezocht tijdens het wandelen
- Ik heb het klimaathuis al eerder bezocht
- Ik kom er dagelijks langs
- ik kom er wel eens langs
- Ik wandel er wekelijks langs
- Ik wandel vaak op de groene looper
- Ik woon er schuin tegenover
- Ik woon er vlakbij
- Ik woon erbij in de buurt
- Ik woon in de buurt
- Ik woon om de hoek en ben er geweest
- in de buurt gewoont
- Ken ik niet
- Kom vaak op Groene Loper
- Krant
- Krant
- Krant
- krant

I. Open antwoorden

- Krant
- Krantenartikel
- Langs gefietst
- Langs gelopen
- Langs gelopen
- langs gelopen
- langs gelopen
- Langs gelopen op de Groene loper
- langsgelopen
- ligt bij ons in wijk
- Ligt in mijn buurt.
- ligt in de buurt
- Lopen er vaker langs op de groene loper
- media
- met wandelen langs gekomen
- neem deel aan de cursussen en bijeenkomsten voor VvE's
- School, Zuyd
- Staat langs Groene Loper, toch?
- Tijdens wandeling gezien.
- Uit de krant
- Van kennissen gehoord
- via het CNME
- Via wee
- Via werk
- Vve
- VvE en cursus daarvoor
- Wandel er iedere dag langs met de hond
- Was eerder van mijn oude werkgever
- Was reeds geweest
- We hebben het al vaker bezocht.
- We hebben het huis al eens bezocht
- we zijn er eens langs gelopen
- Werk
- Wij hebben het bezocht
- Woon vlakbij

I. Open antwoorden

Op welk kanaal bent u het Klimathuis Maastricht tegengekomen?

- Beroepsmatig
- bestuur VvE
- Bezoek via school
- bijeenkomsten van de LVME en de Energiebalie Maastricht
- Buurtinformatie
- Door een bijeenkomst tbv VvE's voor VvE bestuurders
- er langs geweest
- Fiets er langs
- fysiek gezien
- Gerichte mail
- gezien
- Gezien tijdens 'n bezoek bij kennis aan de Groene Loper
- Het ligt om de hoek
- Ik heb het met mijn eigen ogen gezien tijdens mijn wekelijkse wandelingen over de Groene Loper
- Ik loop er wel eens langs
- ik woon er dichtbij
- Ik woon in de buurt
- Langs gefietst
- langs gereden
- Live
- Niet
- niet op een kanaal tegen gekomen
- Nieuwsbrief gemeente
- nvt
- Overheden, zoals de gemeente Maastricht, zouden geen gebruik moeten maken van Amerikaanse privacy-graaiers als Facebook en Instagram. De overheid moet burgers m.i. rechtstreeks benaderen.
- Pamflet in brievenbus welke huurder aan mij whatsappte.
- straat
- Toevallig langskomen
- Uitnodiging bijeenkomst
- via collega's
- Via correspondentie voor VvE's via Gemeente

I. Open antwoorden

- via een appartement bewoonster
- Via Emec
- Via Enexis en voorlichting voor vve's
- Via geen kanaal
- via het cnme
- Via Maastricht
- Via mijn echtgenoot
- Via raadsleden
- Via werk
- Via werk
- via zoekmachine; Google
- Voorlichting
- VvE Balie Maastricht
- VVE loket gemeente Maastricht
- Wandelen
- WMC

I. Open antwoorden

Wat was de reden voor uw bezoek aan het Klimaathuis Maastricht?

- advies thuisbatterij
- betreffende VvE
- Bijeenkomst
- bijeenkomsten LVME
- collegiaal bezoek
- Gewoon geïnteresseerd in de mogelijkheden
- Helaas was het klimaathuis voor particulieren. Mijn pand is een zakenpand.
- Ik kwam er toevallig langs
- ik was er voor een ander overleg
- Info over procent Vroendaal met verduidelijking opties zowel als ook planning & procedures
- Informatie over airco met name verwarmen
- Informatie over een warmtepompboiler.
- Informatie over IR panelen.
- Informatie voor vve's
- informatie vve
- informatie zoeken over wat het klimaathuis eigenlijk doet.
- mij informeren over subsidiemogelijkheden bij aanschaf batterijen
- Nieuwsgierig
- Nieuwsgierig
- nieuwsgierig en interesse
- Op bezoek bij collega's
- Opening meegemaakt
- Oriëntatie
- Overleg met gemeente over energietransitie van onze wijk
- School
- Sollicitatiegesprek
- Subsidie aanvragen
- Verduurzaming appartementen
- VvE
- we hadden een all elektric warmtepomp. Aan medewerkers gewezen van de grote nadelen van deze warmtepompen. zelf van dak verwijderd
- Werk

I. Open antwoorden

Waarom was u [tevreden of ontevreden] over uw bezoek aan het Klimaat huis Maastricht?

Zeer tevreden	Bereidheid om de klanten te informeren!
Zeer tevreden	Deskundigheid
Zeer tevreden	Direct antwoord op onze vragen ontvangen
Zeer tevreden	Een goed gevoel over objectieve informatie van de mogelijkheden.
Zeer tevreden	Goed advies
Zeer tevreden	goed en duidelijk advies
Zeer tevreden	Goed uitgelegd en mooie modellen
Zeer tevreden	Goed, passend advies ontvangen. Dat heb ik daarna ook uitgevoerd.
Zeer tevreden	Goede deskundige informatie
Zeer tevreden	Goede en duidelijke info
Zeer tevreden	Goede en gerichte informatie, praktisch en snel
Zeer tevreden	Goede info.
Zeer tevreden	goede uitleg en veel advies
Zeer tevreden	Goede voorlichting? Goede voorbeelden voor verduurzaming
Zeer tevreden	Ik kreeg een goed beeld van de mogelijkheden en de daarbij komende kosten
Zeer tevreden	veel info tijdens cursus voor (kleine?) VVE's , behulpzaam, goed onderzoek en advies uitgevoerd
Zeer tevreden	Veel voorbeelden en informatie
Zeer tevreden	Was uitgebreide zinvolle informatie
Zeer tevreden	zeer informatief en laagdrempelig
Zeer tevreden	Ziet er goed uit
Tevreden	alhoewel mijn specifiek onderwerp (thuisbatterij) geen parate kennis was, wel brainstorm gedaan en we tips om mee verder te gaan
Tevreden	Alle informatie op 1 plek
Tevreden	Als bewoner van een monument heb ik behoefte aan maatwerk.
Tevreden	ben er goed geïnformeerd en later heeft men bij mij thuis een rapport opgemaakt met adviezen
Tevreden	Bevestiging dat ik op de goede weg zit.
Tevreden	Bijeenkomsten in kader van buurtnetwerken. Ook ervaringen uitwisselen met bewoners van andere appartementcomplexen.
Tevreden	De medewerker gaf onafhankelijke goed informatie. Wees ons ook op andere mogelijkheden, waar we nog niet aan gedacht hadden.
Tevreden	De oplossingen waren duidelijk, maar onze VvE is slapend in deze zaken
Tevreden	Duidelijke info - en terugkoppeling ook naar ons (tijdelijk in Valkenburg ZH)
Tevreden	Duidelijke informatie.
Tevreden	Een aantal ideeën opgedaan hoe ons huis te kunnen gaan aanpakken.

I. Open antwoorden

Tevreden	Er waren duidelijke voorbeelden te zien.
Tevreden	Er was het e e a te zien
Tevreden	Geef me een goed inzicht in de mogelijkheden.
Tevreden	Geen redens
Tevreden	Genoeg informatie
Tevreden	Goed advies
Tevreden	Goed advies gegeven
Tevreden	Goed geadviseerd en doorverwezen.
Tevreden	Goed gesprek gehad.
Tevreden	goede info
Tevreden	Goede informatie
Tevreden	Goede informatie
Tevreden	goede informatie
Tevreden	Goede opbouw en het was erg informatief
Tevreden	goede tips ontvangen
Tevreden	Goede uitleg en tips
Tevreden	Goede voorlichting
Tevreden	Goede voorlichting
Tevreden	Goede voorlichting. Maar voor ons woonblok waren zonnepanelen een moeilijke oplossing.
Tevreden	had een interesse in huis toen het te koop stond en ben wezen kijken
Tevreden	Het advies was realistisch, inhoudelijk onderbouwd.
Tevreden	Het duidelijk advies dat we kregen over isoleren en de kosten.
Tevreden	Het gesprek was goed, maar had nog wat persoonlijker toegepast kunnen worden op ons casus. Het verliep staande
Tevreden	Ik kreeg antwoord op mijn vraag
Tevreden	Ik was een van de eerste bezoekers en voor die tijd was de informatie goed
Tevreden	informatie welke verstrekt werd was duidelijk, was een bijeenkomst voor VVE
Tevreden	Infosessies via VVE loket
Tevreden	Interessant
Tevreden	Kennisniveau medewerkers.
Tevreden	Kreeg goede uitleg
Tevreden	Lang geleden. Geen concreet beeld meer bij
Tevreden	Mooie opzet
Tevreden	Netjes en correct te woord gestaan.
Tevreden	Niet erg vernieuwend, maar correcte informatie. Minder diepgaand dan gehoopt

I. Open antwoorden

Tevreden	Nieuwsgierig wat er allemaal te in de markt is
Tevreden	Om de goede adviezen die we kregen.
Tevreden	Omdat mij snel en duidelijke info werd gegeven
Tevreden	redelijk overzicht van de mogelijkheden
Tevreden	T is alweer enkele jaren geleden maar je kunt daar de actuele situaties zien/ervaren
Tevreden	Transparante voorlichting
Tevreden	Vele mogelijkheden zichtbaar gemaakt
Tevreden	voldoende kennis aanwezig
Tevreden	Voldoende te zien en voldoende kennis aanwezig
Tevreden	Vriendelijk ontvangst en goede begeleiding
Tevreden	W e kregen het advies om te wachten, en we waren tevreden met dit antwoord
Tevreden	Was leuk om daar eens rond te kijken
Tevreden	We werden goed te woord gestaan en kregen goede, bruikbare informatie.
Tevreden	ze namrn mijn opmerkigen serieus
Niet tevreden, niet ontevreden	Advies was in te veel algemeenheden, kon hier weinig mee
Niet tevreden, niet ontevreden	Bepaalde het informatie ontbrak
Niet tevreden, niet ontevreden	De informatie die ik kreeg wist ik al.
Niet tevreden, niet ontevreden	de informatie was redelijk algemeen, ik zou graag precies advies over mijn situatie en mijn huis willen hebben, waar zitten zwakke plekken waar het eerst beginnen, wat daarna etc.
Niet tevreden, niet ontevreden	Doorverwijzing voor adviesgesprek in Kerkrade duurde een maand
Niet tevreden, niet ontevreden	Er was door andere acticiteiten (extern groeps bezoek) weinig ruimte om uitgebreid over mijn issues te praten. Specifiek over vervangen van mechanische ventolator in combinatie met warmtepomp. Investering is nauwelijks rendabel. Klimaat is belangrijk maar mijn focus is op besparing van uitgaven.
Niet tevreden, niet ontevreden	Had me er meer van voorgesteld.
Niet tevreden, niet ontevreden	Heb geen gesprek gehad, was er te druk
Niet tevreden, niet ontevreden	Het was duidelijk dat ik niet zo veel met mijn woning kan doen. Bovendien is mijn Nederlands helaas niet goed genoeg.
Niet tevreden, niet ontevreden	Ik ben afhankelijk van een VVE die het beheer heeft uitbesteed. Voor ons is de beheerder het grote struikelblok voor verduurzaming, samen met de grootste eigenaar, Vesteda. Alle adviezen die ik ophaal lopen dood bij de VVE en de beheerder.
Niet tevreden, niet ontevreden	Ik heb behoefte aan specifiek advies bij het verduurzamen van een jaren '30 huis.
Niet tevreden, niet ontevreden	Ik heb er geen informatie gekregen, was ook niet het doel van mijn bezoek.
Niet tevreden, niet ontevreden	ik wist al veel via mijn opleiding als gezele timmeropleiding
Niet tevreden, niet ontevreden	Info betref niet mijn persoonlijke situatie
Niet tevreden, niet ontevreden	Is alweer lang geleden
Niet tevreden, niet ontevreden	Is een tijd geleden, vond het toen niet erg informatief
Niet tevreden, niet ontevreden	Kreeg geen duidelijk antwoord

I. Open antwoorden

Niet tevreden, niet ontevreden
Niet tevreden, niet ontevreden
Niet tevreden, niet ontevreden
Niet tevreden, niet ontevreden
Niet tevreden, niet ontevreden
Niet tevreden, niet ontevreden
Niet tevreden, niet ontevreden
Niet tevreden, niet ontevreden
Niet tevreden, niet ontevreden
Niet tevreden, niet ontevreden
Niet tevreden, niet ontevreden
Niet tevreden, niet ontevreden

Niks nieuws opgestoken
Omdat ik de baan gelukkig niet gekregen heb
Omdat we niet veel konden doen om de woning duurzamer te maken
Pand schijnt monument te zijn werd door verwezen schijnt weinig te mogen isoleren
veel gemeenschappen; weinig concreet voor panden zoals de Kanunnikencour
Weet ik niet meer. Al lang geleden toen het net was geopend
Weinig informatief
Weinig nieuwe informatie
Weinig nieuws gehoord. En is alleen beperkt open, niet in het weekend dus als werkende mens heb je er niet zo veel aan.
Ze konden geen warmtepomp laten zien en verwezen mij naar Kerkrade
Geen toegepaste mogelijkheden
Het klimaat huis is/was bedoeld voor particulieren. Omdat mijn pand een zakenpand is kon men mij niet informeren over subsidies e.d.. Er is wel moeite
gedaan mij verder te helpen, maar er was toen weinig bekend over energietransitie van zakenpanden.

Ontevreden
Ontevreden
Ontevreden
Ontevreden
Ontevreden
Ontevreden
Ontevreden
Ontevreden
Ontevreden
Ontevreden

Advies was om zonnepanelen te nemen. Dit blijkt totaal niet rendabel te zijn, terwijl verzekerd was van wel.
Alleen kunnen kijken maar geen hulp bij vervolg
Bezoek is al enkele jaren geleden. Openingstijden waren wisselend. Personeel bleef maar op de stoel zitten ging niets vanuit.
De informatie die ik kreeg was te sumier en oppervlakkig
Er was geen voorlichting
Had het idee zelf beter zijn geïnformeerd dan de medewerker die ik heb gesproken.
Is wel al flink aantal jaren geleden. Nu misschien verandert. Maar moest zelf door de kamers lopen, geen advies of uitleg.
Onduidelijk, slecht en onprofessioneel advies over een op afstand bedienbare kamer thermostaat
Te oppervlakkig
Was niemand met kennis over rijksmonumenten

Zeer ontevreden
Zeer ontevreden
Zeer ontevreden

een hoop gelul, maar als het erop aan komt geven ze niet meer thuis!
Er was interesse om een goed gesprek aan te gaan ondanks dat ik een bouwtekening van mijn huis bij mij had
geen meerwaarde, kan het zelf ook wel uitzoeken

I. Open antwoorden

Waarom zou u het Klimathuis Maastricht bezoeken?

- Accu's voor stroom opslag
- Algemene informatie
- hoe de vve te motiveren voor maatregelen
- hoe kn ik onderscheid maken in betrouwbare kundige bedrijven
- Informatie inwinnen: welke batterij-opslag evt geschikt zou kunnen zijn voor bij mijn zonnepanelen en warmtepomp en welke e-ingrepen hiervoor allemaal nodig zijn
- Informatie over thuisbatterij
- Inzet thuis accu
- Meer info over thuisbatterij
- Mogelijkheden binnen VVE
- Mogelijkheden voor opslag van thuis- of buurtbatterij ivm 6000 kWh overcapaciteit van mijn 24 zonnepanelen
- Munitie verzamelen om Vve te bewegen hiermee in te stemmen
- nieuwsgierigheid
- nogmaals , ik ben sterk afhankelijk van de VvE.
- om info te krijgen voor de VVE.
- Thuisbatterij
- Thuisbatterij
- Vragen wat is nog te verduurzamen in onze stads woning
- Wat gaat maastricht zelf doen. Warmtenet?
- Wat kan ik als mindervalide?

I. Open antwoorden

Waarom zou u het Klimaathuis Maastricht niet bezoeken?

- Afspraak maken niet mogelijk
- Alles wat mogelijk was in ons huis hebben we gedaan. Ik zou meer willen maar dat kan niet in ons huis
- Ben al 75
- Ben niet bekend met dit fenomeen, dus ook nog niet over nagedacht waarom ik het klimaathuis zou moeten bezoeken. Moet ik over nadenken. Waarom heb ik hier persoonlijk nog nooit iets van de gemeente over gehoord?
- Ben op een leeftijd dat investeren voor mij niet meer loont en laat het graag aan de volgende eigenaar over
- Dat is aan de VvE daar moet ik mij aan houden
- De enorme bureaucratie bij het aanvragen van subsidie voor 21 appartementen, dat uiteindelijk op niets uitliep omdat de aanvraag vantevoren dient te gebeuren en niet tijdens het aanbrengen van HR++glas.
- De maatregelen kosten veel geld en zijn onrendabel
- Door gevolgen van cva te lastig
- eerst duidelijk beleid
- Gaat via VvE
- Geen interesse
- Gehoord dat er slechts oppervlakkige info wordt gegeven die je elders al op hebt gedaan
- gemeente houdt onder het mom van aanzicht buurt verdere verduurzaming tegen
- Het klimaathuis kan weinig doen om een weigerachtige VvE op klimaatvriendelijkere gedachten te brengen.
- Ik ben gehandicapt het kost me veel energie om zoiets te gaan doen
- Ik ben maar 1 bewoner en niet mijn vve (uitbesteed aan mvvm)
- ik ben te oud,
- Ik denk dat dit een taak is van technische commissie van VvE in mijn eentje kan ik weinig beginnen.
- Ik ga over 1,5 naar een bijna klimaatneutraal appartement verhuizen. Dus ik ga aan mijn huidige woning niks meer doen qua energiebesparing
- Ik heb al jaren een lage energie rekening ophouden ermee
- ik heb een energiecoach thuis gehad en dat bezoek + rapport was voldoende.
- Ik heb oud huis en meer individueel advies nodig
- Ik heb pas vernieuwd bij ons huis en ben niet van plan op korte termijn meer te doen.
- Ik kan mijn pand niet verder verduurzamen
- Ik laat deze dingen vaker aan mijn man over.
- Ik raadpleeg een aannemer om de kosten te berekenen
- Ik wacht op info van mijn VvE

I. Open antwoorden

- Ik woon in een appartement met een VVE dus zo iets moet gezamenlijk en vanuit de VVE komen
- Mijn appartement is hiermee niet te vergelijken
- Mijn leeftijd
- Mijn man is expert op het gebied van duurzaam bouwen
- onderdeel VvE
- Onduidelijk wie achter deze organisatie zit, hoe onafhankelijk is het huis?
- Onlangs grote verbouwing gedaan. Volgende maatregel wordt pas gedaan over enkele jaren
- Ons appartement is aangesloten op een warmtenet. Dan heb je weinig verdere mogelijkheden om iets aan verduurzamen te doen.
- Onze leeftijd.
- Overheid is niet transparant en verduurzaming kost vooralsnog uiteindelijk teveel geld
- Slechte ervaringen met versnippering en inconsequenties binnen Gemeente Maastricht ; resulteert doorgaans in van kaste naar muur labyrinten. Tot mijn grote verbazing blijkt dit bij andere gemeenten veel minder.
- taak van VVE om gezamenlijk maatregelen te nemen. Toch moeilijk om allen op 1 lijn te krijgen.
- VvE is niet bereid te verduurzamen dus heeft een bezoek geen zin
- VVE moet dat regelen
- Wacht op informatie vanuit bestuur VvE.
- We hebben geen gesubsidieerd huis nodig die ons een bepaalde richting op wil duwen
- We hebben inmiddels al via andere wegen informatie ingewonnen omdat we het niet kende. Anders zouden we wel langs zijn geweest.
- We wachten op wmo woning
- Wij hebben geen verdere mogelijkheid om te verduurzamen
- Wij vertrekken uit Maastricht
- Woon in appartementgebouw gedeeltelijk koop en huur. Kan geen eigen maatregelen nemen.
- Ze kunnen zeer waarschijnlijk niets voor ons betekenen.
- zolang de overheid onbetrouwbaar is met info en regelingen doe ik weinig

Post-its groeps gesprek 1: woningeigenaren die al hebben verduurzaamd

1 Oriëntatie:

- *Vakmensen raadplegen: isolatiebedrijf, aannemer*
- *Informatiebronnen: website → Youtube, Overheid, leveranciers*
- *Internet raadplegen*
- *Wat is het effect van isoleren op gasverbruik/energieverbruik in onze specifieke situatie?*
- *Zoeken op internet: Tweakers, ketel-klits*
- *Wegwijs in de wilde wereld van het isoleren:*
- *Sites*
- *Instanties*
- *We hebben als pioniers veel zelf moeten uitzoeken*
- *Inloopavond gemeente en partners*

2 Advies:

- *Onafhankelijk advies*
- *Eenvoudige uitleg (lekentaal)*
- *Hoe overwin ik bouwtechnische beperkingen?*
- *Onafhankelijk energie adviseur (geen winstbelang)*
- *Bij voorbereiding dakisolatie mis ik objectief advies*
- *Deskundig onafhankelijk advies over alle isolatie maatregelen waardoor ik als consument kan kiezen.*
- *Groen dak*
- *Meer advies over na isoleren zolder. Dak e.d.*
- *Deskundigheid over isolatie/ventilatie*
- *Hoe bepaal ik of oplossing leverancier de juiste oplossing is?*
- *Advies in mogelijkheden*
- *Goed advies (objectief) m.b.t. aanpak isolatie*
- *Platdakisolatie of groen dak*
- *Energie coach*
- *Ventileren vs. Isoleren.*

3 Aan de slag:

- *Duidelijkheid over vergunningen*
- *Diverse offertes: spouwbuur*
- *Offerte aanvragen*
- *Onderzoek naar bouwtechnische beperkingen*

4 Financiering:

- *Financieringsmogelijkheden:*
 - *Eigen geld*
 - *Subsidie*
 - *Lening*
- *Collectieve aanbieding*

Beoordeling plannen groepsgesprek 1.

Plannen:

1. Een straat-of wijkgerichte inkoopactie
2. Een voucher-app
3. Op maat begeleiding
4. Algehele ontzorging
5. Klimaathuis op wielen

Aantal deelnemers=11

	Zeer slecht idee	Slecht idee	Goed idee	Zeer goed idee
Plan 1	☐	1x	9x	1x
Plan 2	2x	9x	☐	☐
Plan 3	☐	☐	1x	10x
Plan 4	☐	4x	7x	☐
Plan 5	☐	☐	10x	1x

Post-its groeps gesprek 2: Particuliere woningeigenaren die plannen hebben om te isoleren

1 Informatie:

- *Dak en spouwmuur isoleren*
 - *Hoe starten?*
 - *Waar?*
 - *Mogelijkheden?*
- *Verwarming: cv. Gas*

2 Advies:

- *Vloeren isoleren*
- *Kelder isoleren*
- *Verwarmingsetel → gas en warmtepomp*
- *Iemand die bij mij thuis komt kijken en advies geeft (een onafhankelijke partij).*
- *Iemand die veel kennis heeft en die diverse mogelijkheden uitlegt.*
- *Iemand die een stappenplan opstelt bij het verder isoleren van mijn huis.*
- *Iemand die objectief is in informatie.*
- *Praktische hulp: hoe starten?*

3 Kosten en opbrengst:

- *Hulp over:*
 - *Prijzen*
 - *Subsidies*
 - *Rendement*
- *Overzicht in de kosten en opbrengsten.*

4 Financiering:

- *Subsidiemogelijkheden*
- *Goedkope lening*
- *Subsidie*
- *Collectieve inkoop als Vereniging Eigen Huis.*

5 Goede uitvoerders:

- *Zien is geloven. Testimonia, tevreden klanten.*
- *Lokale goede partij die kan leveren.*
- *Lijst betrouwbare installateurs.*

Beoordeling plannen groepsgesprek 2.

Plannen:

1. Een straat-of wijkgerichte inkoopactie
2. Een voucher-app
3. Op maat begeleiding
4. Algehele ontzorging
5. Klimaathuis op wielen

Aantal deelnemers=6

	Zeer slecht idee	Slecht idee	Goed idee	Zeer goed idee
Plan 1	☐	☐	1x	5x
Plan 2	☐	5x	☐	1x
Plan 3	☐	☐	1x	5x
Plan 4	☐	☐	2x	4x
Plan 5	1x	☐	3x	2x

Post-its groeps gesprek 3: Woningeigenaren die deel uitmaken van een Vereniging van Eigenaren (VvE).

1 Informatie en expertise:

- *Info gevraagd + gekregen bij ver. Eigen huis.*
 - *Juridische 'Huizenarts' voor technisch rapport*
 - *Juridische hulp van afgezien wegens €€*
- *Platform voor gemeentelijke of rijksmonumenten creëren.*
- *Administratie kantoor VvE geeft info en steun.*
- *Heeft de mvvm zelf deskundigen in huis?*

2 Technisch advies:

- *Juiste materiaalkeuze.*
- *Isoleren voordeur (niet VvE) binnenzijde. Idem brievenbus in muur → Koude muur zonder spouw.*
- *Heeft het zin om mijn eigen zolder te isoleren?*
- *Wat kan ik in mijn eigen wonen doen? Bij wie advies (klimaathuis)?*
- *Advies over mogelijkheden om (verder) te isoleren en lokale uitvoerders (doorverwijzen).*
- *Advies over mogelijkheden om energie te besparen en lokale uitvoerders.*
- *Duurzaamheid acties VvE's verzameld. Mogelijkheden.*

3 Ondersteuning bij proces:

- *Hoe krijg ik de mvvm aan de gang.*
- *Hulp: nu aanbod van beheerder MVGM. Is een zeer commerciële partner. Wetgeving behr, Vve die toe te passen is bij mijn situatie.*
- *Kan gemeente Maastricht behulpzaam zijn met aanwijzen/aansturen van duurzaamheidsdeskundigen?*
- *Aanvragen vergunning versimpelen*
- *Kan ik als lid van VvE de mvvm verantwoordelijk stellen (voor ons nalatigheid)?*

4 Financiering:

- *Advies over financiering (doorverwijzen naar bijv. nationaal warmte fonds).*
- *Geen BTW op werkzaamheden van de VvE.*
- *Benaderde bedrijven geven info en offertes.*

5 Minder regelgeving:

- *Tot hoever gaat bureaucratie?*
- *Eenduidige richtlijnen.*

Beoordeling plannen groepsgesprek 3.

Plannen:

1. Informatiebijeenkomsten
2. Op maat begeleiding
3. Algehele ontzorging
4. Online platform
5. Een gemeentelijke lening met lage rente

Aantal deelnemers=5

	Zeer slecht idee	Slecht idee	Goed idee	Zeer goed idee
Plan 1	☐	☐	4x	1x
Plan 2	☐	☐	1x	4x
Plan 3	☐	☐	1x	4x
Plan 4	☐	2x	2x	1x
Plan 5	☐	1x	2x	2x